

Franz Muhri Szlovákiában

Prága, január 8.

Franz Muhri, az Osztrák Kommunista Párt elnöke tegnap rövid munkalátogatást tett Szlovákia fővárosában, Pozsonyban. Útjára elkísérte Ervin Scharf, a párt politikai bizottságának tagja és központi bizottságának titkára, valamint Johann Steiner, a KB nemzetközi osztályának vezetője. Az osztrák kommunista vezetők a látogatás alkalmával megbeszélést tartottak a CSKP KB elnökségének két tagjával, Vasil Bilakkal, a CSKP KB titkárával és Jozef Lénárttal, Szlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottságának első titkárával.

TÖRÖK TERRORHULLÁM

Sortűz a tanítók taxijára

Ankara, január 8. A törökországi Bafra városában ismeretlen merénylők megölték két elemi iskolai tanítót, másik kettőt pedig megsebesítettek. A Fekete-tenger partján levő kisvárosban a tanítók éppen taxin utaztak iskolájukba, amikor a merénylők rájuk lőttek géppisztollyal. A tettesek elmenekültek. Ezzel tíze emelkedett az elmúlt 48 órában Törökországban elkövetett gyilkos merényletek áldozatainak száma. Nem bizonyulnak tehát hatásosnak a Demirel-kor-

mány terrorizmusellenes intézkedései, nem segít az Ecevit-kormánytól örökölt rendkívüli állapot kiterjesztése további megyékre sem. A jelek szerint az sem hozott megoldást, hogy — amint a Tercüman című kormánypárti napilap közli — a Demirel-kormány hivatalba lépése óta eddig 264 „szélsőbaloldalinak” minősített és 49 szélsőjobboldali terrorista tartóztatott le Törökországban.

A letartóztatásokról szóló adatok közlésével a kormány minden bizonynyal a hadsereg vezetőit kívánja megnyugtani.

A tábornokok ugyanis a múlt héten komoly figyelemzetést intéztek a török vezető politikusokhoz és intézményekhez, levelükben nemzeti egységre szólítottak fel „a terrorizmus visszaszorításáért és a gazdaság meggyógyításáért vívott harcban”.

Hasonlóan zűrzavaros helyzetben, legutóbb 1971-ben vette át a hatalmat a hadsereg Törökországban.

A török kormány a múlt héten azt ígérte, hogy a parlament most már hamar elfogadja az új, hatóságok mondtott terrorizmusellenes törvényjavaslatokat.

Olajjelen és atomholnap

Számítógépes elemzést készítettek nemrégiben arról, melyik szó fordult elő a legnagyobb gyakorisággal az elmúlt öt esztendőben a nemzetközi sajtó világgazdasági cikkeiben. Az elsőséget a szavak versenyében nagy előnnyel az „energia” szó szerezte meg. Valóban: évtizedünk — s minden valószínűséggel így lesz ez a nyolcvanas években is — egyik központi témája az energia, s ahhoz, szorosan kapcsolódva az energiatakarékoság. Így van ez a KGST-országok esetében is. Hiszen bármilyen nagyok is a szocialista gazdasági közösség úgynevezett primer energiahordozóinak — szén, kőolaj, földgáz — készletei, azok ésszerűbb felhasználása parancsoló szükségessé válik.

szűnjön a pazarlás. Ugyan-ezeket a célokat szolgálja és sebességkorlátozás, az energiatermelési normák kidolgozása, a közvilágítás ésszerű csökkentése, az új szigetelési eljárások bevezetése, s a listát még hosszasan lehet folytatni. Tavaly a KGST-országok célprogramot fogadtak el az energiatárolások jobb kihasználására, az együttműködés fokozására az energia-, tüzelőanyag- és nyersanyag-gazdálkodás területén. 1979. derekán a szocialista gazdasági integráció tagállamai az energiacelelprogram keretében meghatározták a legfontosabb tennivalókat a nukleáris energiatermelés gyors ütemű fejlesztésének érdekében.

Nem kétséges, hogy az elkövetkező évtizedekben az atomenergia fokozatosan átveszi majd az egész világon a véges mennyiségben rendelkezésre álló kőolaj szerepét. Noha az atomerőművek építése igen költséges és időigényes (7–9 év), a befektetett összegek viszonylag hamar megtérülnek, különösen a kőolaj jelenlegi világgia- ció ára mellett. S persze az sem mellékes, hogy az atomerőművek fő- tápanyaga, az urán, gyakorlatilag korlátlan mennyiségben áll rendelkezésre. A szocialista gazdasági közösség atomenergetikai tervei igen gyors és nagy változások irányoznak elő 1990-ig az energiaméreg alakulásában. Jelenleg a KGST- országok atomerőművi kapacitása mintegy 13 ezer megawatt, s ennek több mint kétharmada a Szovjetunióban található. A terv szerint a KGST-országok atomerőművei a jövő esztendő végére már a vilámszerte a szocialista országok 10 százalékát tudják majd kielégíteni, s egy évtizeddel később ez az arány már 25 százalék lesz. (1990-ben Bulgáriában az atomerőművek termelnek majd a teljes villamosenergia-mennyiség 50 százalékát, az NDK-ban 30, Romániában pedig 25 százalékát.)

godonszki Atommas-gyár, ahol reaktorokat és egyéb atomerőművi berendezéseket gyártanak majd 1981-től a hazai és a külföldi igények kielégítésére. Az atomenergiaipar gyors fejlesztése érdekében a KGST tagállamai a szakosodás és a kooperáció kiszélesítésében állapodtak meg a közelmúltban. Szovjet tervek alapján széles körű gyártás- szakosítással építik fel az erőműveket. A plzeni Skoda Művek például kezdték a 440, majd 1985-től 1000 megawattos reaktorok gyártását, Bulgária védelmi berendezésekre, Lengyelország víztisztító berendezésekre, generátorokra, Magyarország pedig a reaktorok kiszolgálásával kapcsolatos berendezésekre szakosodik. A nemzetközi összefogás jó alapot teremt majd az atomerőművek iparszerű sorozatgyártására, s nemzetközi kereskedelmükre. Különösen nagy jövő vár — a szakemberek véleménye szerint — az úgynevezett gyorsreaktorokra, amelyek már a holnap technikáját jelentik. (Ilyen reaktorok már működnek a Szovjetunióban.)

KÖZÖS BERUHÁZÁSOK

A KGST-együttműködés új állomását jelentették évtizedünkben a közös beruházások. Egy-egy beruházás építésében és finanszírozásában több szocialista ország is részt vesz, s „cserébe” a projektum termékeinek egy részét kapja. Ilyen vállalkozás keretében készült el az orenburgi földgázkomplexum, az uszty- ilimszki cellulóz kombinát, s még több mint féltucat, elsősorban nyersanyagokat feltáró és kitermelő, valamint feldolgozó létesítmény áll építés alatt. A közös beruházásokat kiterjesztik az atomerőművek területére is. Az ukrainai Hmelnyickijben 4 ezer megawattos atomerőmű épül a Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia és Magyarország részvételével. A termelt energiát az érintett országok pénzügyi hozzájárulásuk arányában vehetik majd igénybe. Szó van egy hasonló méretű másik atomerőmű közös felépítéséről is, ugyancsak Ukrajna területén.

Az atomenergia előtérbe kerülése a KGST-országokban párhuzamos a hagyományos energiahordozók utáni feltáró kutatások meggyorsításával, az egyéb energianyeresi lehetőségek szorgalmazásával (Szén cseppfolyósítása, olajpala hasznosítása, stb.) Ez a komplex energiaprogram, a rendelkezésre álló készletek ésszerű kiaknázása és felhasználása, valamint az energiatakarékoság a biztosítéka annak, hogy az átmenet az „olajjelenből” az „atomholnapba” zavartalan és zökkenőmentes legyen. (G.—Sz.)

VÁLTOZÓ ARÁNYOK

A Szovjetunió energetikai minisztere a közelmúltban úgy nyilatkozott, hogy sem hazáját, sem a KGST többi tagállamát nem fenyegeti energiaválság, de a „szocialista országok sem mentesek az energiaproblémáktól”. A kisebb szocialista országok a termelt energiának csaknem 60 százalékát a belföldön is rendelkezésre álló jelentős szénvagyonból állítják elő, a szükséglet további része pedig elsősorban szovjet importból származik. Az erőteljes gazdasági fejlődés, valamint az úgynevezett motorizációs robbanás következtében számottevően megnövekedett a KGST tagországainak kőolaj- és földgázigénye. Ezt az igényt a dinamikus növekedő szovjet exportállományok igyekeznek kielégíteni, de világszerte kell látni, hogy az olajfelhasználás jelenlegi magas aránya a jövőben már nem tartható fenn. Szükséges a többi energiaforrás — szén, víziergia, nukleáris energia, napenergia — hatékonyabb felhasználása, s nem hagyható figyelmen kívül, hogy a kőolaj számos fontos vegyipari cikknek az alapanyaga.

A KGST-tagországokban idén sok intézkedés született az energiatakarékoságra. Emelkedtek a benzínárak, változott a villamos energia, a gáz és a fűtőolaj díjszabása annak érdekében, hogy takarékosabbá váljék a felhasználás, meg-

150 EZER MEGAWATT

E nagyszabású terv megvalósításához atomerőművek sorát kell megépíteni. A következő évtized atomerőműépítési programja eredményeként 1990-ben a KGST-országokban mintegy 150 ezer megawatt „atomkapacitás” jön létre, ebből 37 ezer megawatt a kisebb tagországokban épül meg. Jelenleg az NDK-ban, Bulgáriában és Csehszlovákiában termelnek áramot atomerőművek a Szovjetunió kivételével, hazánkban Pakson épül az első nukleáris erőmű, Lengyelországban, Romániában és Kubában pedig az építkezések előkészítése folyik. Az atomerőművek „sorozatgyártását” hivatott szolgálni az épülőben levő vol-

HARMINC TÁBOR PAKISZTÁNBAN

Amerikai és kínai fegyverek az afgán ellenforradalmároknál

Kabul, január 8.

Amerikai és kínai gyártmányú géppuskák, géppisztolyok és más fegyverek, az áprilisi forradalom után létrejött népi hatalom megdöntésére felhívó broszúrák és röplapok: ezek az Afganisztán területére dobott ellenforradalmi bandák fogságba esett vagy lefoglalt tagjaitól elkobzott tárgyak — számolnak be a TASZSZ tudósítói az afgán állambiztonsági szervnél tett tegnapi látogatásokról. A látogatás során — írják a tudósítók — találkozhattak a különítmények fogságba esett néhány tagjával is.

Az egyik közülük, Abdul Malek például köztörvényes bűnözőként menekült Pakisztánba, ahol nemskára bűncselekmény miatt ismét börtönbe került. Mint elmondta,

a pakisztáni hatóságok szabadságot ígértek neki azzal a feltétellel, ha egy, a demokratikus Afganisztán elleni felforgató tevékenységre létrehozott fegyveres különítmény tagja lesz.

Malek beleegyezett. Új gazdáit kiképzésre egy Paszawar környéki táborba irányították. A különítményt titokban afgán területre küldték azzal a feladattal, hogy megfélemlítsék a lakosságot, megakadályozzák a földreform végrehajtását, valamint felforgató propagandát és diverziót folytassanak minden eszközzel: akár gyilkolással és gyújtogatással is.

Az utóbbi időben mintegy 20 ezer különböző amerikai és kínai gyártmányú fegyver került Afganisztánba.

Pakisztánban jelenleg körülbelül harminc különleges tábor tartanak fenn,

elsősorban a CIA finanszírozásával, ahol az Afga-

nisztánba átdobandó fegyveres bandákat felkészítik — hangsúlyozta az állambiztonsági szerv illetékese a TASZSZ tudósítók adott nyilatkozatában.

AZ ELSŐ NŐ, AKIT FELVETTEK

Kosztümben volt, nem zöld frakkban

Párizs, január 8.

Ünnepélyes külsőségek között foglalta el helyét tegnap a Francia Tudományos Akadémia tagjai között Yvonne Choquet-Bruhat, az első nő, akit felvettek a testületbe. A fizikusnő, az általános relativitáselmélet szakértőjét, maga Giscard d'Estaing köztársasági elnök üdvözlölte. Ez volt a Colbert által 313 éve alapított intézmény történetében a harmadik eset arra, hogy az államfő személyesen megjelent kupolája alatt (előzőleg 1681-ben XIV. Lajos, a Napkirály látogatta meg, majd legközelebb 285 évvel később De Gaulle tábornok).

Yvonne Choquet-Bruhat kosztümben jelent meg az avatón, nem viselte az akadémikus talárt,

ugyanis senki sem volt képes megmondani, milyen jár a gyengébb nem képviselőjének, s az ára is borsos lett volna: 20 ezer frankot kérnek a zöld-fekete egyenöltözékért, mert kézzel hímézik rá a bonyolult díszítést.

Az akadémikusnő húsz másik taggal együtt vették fel a testület soraiba, és Giscard d'Estaing államfő kijelentette: jelenléte önmagában is jelképezi az akadémia reformját. Az államfő egyébként több különleges misszióval ruházta fel a nagy tekintélyű intézményt. Így a testületre, vagy annak tagjaira bízta, az amerikai Three Mile

Island-i atomerőmű balcsatának tanulmányozását, a biológiai tudományok fejlődésének a társadalomra gyakorolt hatásáról szóló jelentés elkészítését, a tudományos kutatás perspektíváinak elemzését.

A témák tehát modernnek — csak a ceremóniák maradtak meg a sok évszázados mederben. Egy női kosztüm így mindenképpen kettős szennző a tudósok talárai között: viselője és fazonja egyaránt figyelmet keltett.

(baracs)

DABASI TEJNAPOK A SKÁLÁBAN

Január 8-án, 9-én és 10-én dabasi tejtermékek

KÓSTOLÓVAL EGYBEKÖTÖTT ÁRUSÍTÁSA

csak a SKÁLA Budapest Szövetkezeti Nagyrúház élelmiszerosztályán.

Kóstoló: naponta 10-től 12 óráig, és 15-től 17 óráig.

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Harmincöt özvegy siratja

Monróvia, január 8.

Libériában 129 éves korában meghalt az ország legidősebb törzsfőnöke. Harmincöt feleséget és 150 gyermeket hagyott maga után.

ENERGIATAKARÉKOSÁG

Segít a mikroelektronika

München, január 8.

A mikroelektronikában látja az energiatakarékoság felé vezető utat a nyugatnémet kutatási és technológiai minisztérium, amely szerint lehetséges, hogy az olajat ezentúl a nyugatnémet elektronikai ipar „termeli meg”. A minisztérium számítási szerinti mikroprocesszoroknak (chips) a közlekedésirányításban, az autóban, lakóházak fűtésénél és a háztartási gépeknél történő alkalmazásával a felhasználott energia 15 százalékát lehetne megtakarítani és ha a nyugatnémet elektronikai ipar kellőképpen felkészül az új kihívásra, az elkövetkező 5–10 évben a most importolajért kiadott sok millió márkát több tízezer munkahely megteremtésére fordíthatja.

A Siemens cég például kiszámította, hogy a benzín 5–20 százalékát lehetne megtakarítani azzal, ha elektronikus módon szabályoznák az üzemanyag bevitelt és elégetését.

KATONÁK A LEVEGŐBEN

Ma este 20 óra 50 perckor folytatódik a televízióban a repülés történetét bemutató sorozat. A második rész címe: **Katonák a levegőben.** Rovatunk ezúttal a hazai katonai repülés olyan adatait közli, amelyek helyszíni képek miatt kiemelték a filmsorozatból.

Tíz perc

A repülés Magyarországon 1911. augusztus 27-én került kapcsolatba a hadsereggel. Lányi Antal honvéd hadnagy Bleriot-típusú gépén tíz perc alatt átröpült a Balaton, Fonyód és Budaörs között. Szeptember 4-6. között Székely Mihály Pischof-Autoplan géppel részt vett egy Komárom térségében rendezett hadgyakorlaton. 1914. tavaszán minden közös ezredből pilóta- és megfigyelőtanfolyamokra toborozták katonákat. A mozgósításkor az osztályok magyarság- és magyar hadseregben 85 pilóta és 39 repülőgép volt. Az első légbombázás: 1916. február 14. A firi Pergi-Repülőgéptől felfelépő Lohner-B-VII-17-es gépek szórta 10-15 kilós bombákat Milánóra.

Három gyár

A Magyar Repülőgépgyár Rt. a Váci út-Hungária körút sarkán működött. Kezdetben a Lohner-féle gépeket gyártották. A háború kitörésekor Albertfalva környékén. Itt a híres Brandenburg gépeket készítették. A Magyar Lloyd Repülőgép- és Motorgyár, valamint a Magyar Általános Gépgyár is gyártott repülőgépet és motort. 1914-18. között 1567 repülőgép és 870 motor készült Magyarországon. (A három gyáron kívül az aradi MARTA, a Ganz-Fiat, az első Magyar Légészeti gyár és az Autómozgó Hűtőgépek gyárai is repülőgépek készítésével foglalkoztak.)

Kilenc század

A Tanácsköztársaság kikiáltásakor a magyar repülőket a Parlament előtti nagygyűlésre röpcédulákat szórta. 1919. márciusában a Hadügyi Népbizottság megalakította a légügyi osztályt. A Vörös Hadsereg 1919. május végén kilenc repülőszázaddal rendelkezett. Szamuely Tibort Kijevbe, illetve Moszkvába is a Tanácsköztársaság pilótája: Dobos István vitte. A Tanácsköztársaság repülői valamennyi frontszakszon hatáson segítettek a Vörös Hadsereg harcain.

Itt A BUDAPESTIEK BESZÉLNEK

Telefon

Immár harmadik esztendeje nincs telefonom. Elköl-tőzés alkalmával rendben leadtam készülékemet, s azóta várakozom. Közben azért néha telefonálók is a lakóhelyem közelében — az Erzsébet utca és Nyár utca sarkán — található ikerfülkéből. Az egyik nem kapcsolta a hívót számot, de elnyelte az 1 forintomat. Észrevette ezt egy járőrelő, aki azt tanácsolta: próbálkozzam meg a másikkal, mert az még a pénzt is visszaadja.

Plusz fél óra

December 24-én 21.45 órakor az Erzsébet-hídi (Szarvas tér) autóbusszmegállóra érkeztem. A Keleti pályaudvarra igyekeztem, a 22.40-kor induló fűzesabonyi vonathoz. A napilapok, valamint a rádió azt közölték: a 78-as autóbussz karácsony este harmincpercenként közlekedik (az 1978-as 15 percenkénti menetidő helyett). Már vagy húszan várakoztunk méltatlankodva, amikor végre megjött a várva várt 78-as busz és 22.45-kor elindult a Szarvas térről. Természetesen így a 22.40-es fűzesabonyi vonat nem érhettem el. Teljes egy órát vártunk tehát, hol volt az ígért harmincpercenkénti indítás?

Kara László
XVII., Szabadság sugárút

A NAP PROGRAMJÁBÓL

RÁDIO

Január 8., kedd
KOSSUTH:
14.42: Arcképek a cseh-szlovák irodalomból. — 15.00: Hírek. Időjárás. Szót kérek! — 15.10: Amatőr zenéi együttesek műsorából. — 15.25: Nyitnők. Tí kérések. — 15.55: Műsorajánlat. — 16.00: Útközben. — 16.05: Szimfonikus zene. — 17.00: Hírek. Útközben. — 17.07: Kettős könyvelés. — 17.32: A Szovjetunió népeinek zenéiből. Jakut ASZSZK. — 17.45: A Szabó család. — 18.15: Hol volt, hol nem volt. — 18.25: Mal könyvajánlatunk. — 18.30: Esti Magazin. — 19.15: Mellis György énekel. — 20.00: Evadnyitás a világpolitikában. — 20.30: Szines népi muzsika. — 21.05: Irodalom a gyorsuló időben. — 22.00: Hírek. Időjárás. — 22.15: Sport hírek. — 22.20: Tíz perc külpolitikát. — 22.30: Olasz madrigálok. — 22.50: Méditáció. — 23.00: Franek kamarazenejéből. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Magyar Csaba és Solymos Antal táncdalaiból.

PETŐFI:
14.00: Kettőtől hatig... — A Petőfi rádió zenés délutánya. — 18.00: Tip-top parádé. Frederic Francois felvételeiből. — 18.30: Hírek. — 18.33: Népdalkörök országsszerte. Hajdunánás. — 18.53: A hangszerekből könnyűzenei újdonság. — 19.20: Mértékletlen az ujjhegyen. — 19.30: Csak fiataloknak! — 20.30: Hírek. — 20.33: Hírek. — 21.14: Reklám. — 21.19: Nébcsvirág. Hervé operettje. — 23.00: Hírek. Időjárás. — 23.30: Dzsesszfelvételeinkből. — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:
14.20: Zongoramuzsika. — 15.40: Gounod operáiból. — 16.17: Kórusainknak ajánljuk. — 16.45: Labirintus. — 17.00: Dvorzák: VII. szimfónia. — 17.38: Harminc perc alatt a Föld körül. — 18.00: Muszorgsz-

Megpróbáltam. Többször tárcsáztam, de a hívót szám nem jött be. Vissza akasztottam a kagylót és pénzcseréjére lettem figyelmes. Meglepetésemre 2 darab 1 forintos hullott víz-sza. Tehát a készülék „kompenzált” a másik fülkében keletkezett káromat. Csak éppen telefonálni nem tudtam.

Vajon tud erről a Budapesti Távbeszélő Igazgató-ság?

Dr. M. A.
Budapest

Szekrény?

Majd hozzák!

1979. december 20-án a Kényelem Lakberendezési Áruházban szekrényt vásároltunk 4420 forintért. A szállítást december 21-re vállalták délelőtt 9-14 óráig. Másnap 11 óra felé a szállítók meg is jelentek, és közölték, hogy a szekrényt nem hozzák fel, mert leszakították az ajtaját, viz-szik vissza javítani.

Ezek után érdeklődtünk az áruházban: mi ilyenkor a teendő? Megadták a 222-201-es telefonszámot, ahol közölték velünk, a szekrényt december 28-án 14 és 19 óra között fogják szállítani. Sajnos nem hozták, hiába vártuk. Ki fizeti meg a kiesett munkaidőnk? Vajon hány-szor kell még hiába várni a bú-torszállítókat?

Kis Andrásné
Budapest

Két napos üvegek

A Thököly út—Lumumba utca sarkán levő közterben törzsvásárló vagyok. December 16-án üvegeket vittem vissza. Erről egy kis cédulát állítottak ki. Vásárlás közben félve, hogy elhagyom, a zsebembe tettem. A pénztárnál a kossaramban levő árut kifizettem. Otthon vettem észre, hogy elfelejtettem kérni az üvegek ellenértékét.

Legközelebb, amikor vásároltam, kértem, hogy fizessék ki az üvegek árát. Közölték: a cédula keltzese két nappal előbbi, nem fizetik ki a 11 forintot. Különben is — mondták —, lehet, hogy a papírt a földön találtam! Mondtam, hogy én 11 forint áru üveget a pulnám leadtam, nálam van a cédula róla. Különben is a cédulára nincs ráírva, hogy csak azon a napon váltandó be.

Sándor Miklósné
XIV. Thököly út 150.

Ismét nyitva a Hauer

December 10-én nyitotta meg kapuit vendégei előtt frissen tatarozva a pestiek kedvence, a Hauer cukrászda. Neve városzerte ismert, sőt külföldiek is felkeresik. A századfordulót idéző cukrászdában, az izléses tapétával bevont falak, a stílbútorok, herendi porcelán — méltán reprezentálja a hagyományos magyar vendéglátást.

Az asztalokra helyezték szép kivitelű árjegyzékből megismerhetjük a cukrászda történetét. 1890-ben nyílt meg és kezdte meg működését: oszonnázó, kávézó, fagy-laltozó a pesti polgároknak.

Ahogy nőtt a város, úgy lett egyre nagyobb és modernebb a cukrászda. Itt épült fel Magyarországon az első cukrász gőzkemence is, majd elsők között tért át a villany használatára. Hangulatos, disztingvált helyiségei kultúrát magatartásra nevelnek.

Bihari Gyuláné

Közlemények

Az Országos Filharmonia az alábbi műsorváltozásokra hívja fel Tőh bérlet tulajdonosainak figyelmét: a B.II. sorozat 5. hangversenyén a Szófiai Filharmonikus Zenekart Konstantin Iljev vezényli január 16-án a Levegőben. (Színes) — 21.35: Autó-Motor Sport. A Telesport technikai magazinja. (Színes) — 21.55: Filmösszeállítás az esztendő gítarfesztivál díszhangversenyéről. (Színes).

SZERDA DELELŐTT
9.00: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes) — 9.05: A természet válasza. Dr. Frenyó Vilmos műsora. Nővények társ-béletben. — Éreznek-e a nő-vények? (Színes) — 9.25: Delta. Tudományos híradó. (ism.) — 9.45: A Kárpátok dalai, Szovjet földrajzi film. (Színes) — 10.15: Az utolsó félet. Olasz-francia filmvígjáték. (ism.).

2. MŰSOR:
20.00: Brazil különlegességek. Popzene. (Színes) — 20.50: Álla-tokról bizalmasan. Angol is-meretterjesítő rövidfilm. Így él a vadkacsa. (ism.) — 21.15: Tv-Híradó 2. (Színes) — 21.35: Autó-Motor Sport. A Telesport technikai magazinja. (Színes) — 21.55: Filmösszeállítás az esztendő gítarfesztivál díszhangversenyéről. (Színes).

3. MŰSOR:
8.58: Műsorismertetés. — 9.00: Híres előadóművészek kamara-felvételeiből. — 10.40: A Dunánál. — 11.00: Hírek. Időjárás. — 11.05: Dzsesszfelvételeinkből. — 12.00: Geszty Szilvia és Frits Wunderlich operafelvételeiből. — 12.37: Madrigálok. — 13.00: Hírek. Időjárás. — 13.05: Mű-sorismertetés. — 13.07: Szim-fonikus zene.

4. MŰSOR:
9.00: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes) — 9.05: A természet válasza. Dr. Frenyó Vilmos műsora. Nővények társ-béletben. — Éreznek-e a nő-vények? (Színes) — 9.25: Delta. Tudományos híradó. (ism.) — 9.45: A Kárpátok dalai, Szovjet földrajzi film. (Színes) — 10.15: Az utolsó félet. Olasz-francia filmvígjáték. (ism.).

Szabás-varrás tanfolyam In-dul a Pataky Művelődési Köz-pontban 1980. január 10-én 18 órakor. Jelentkezés a helyszí-nen: Bp. X., Pataky tér 7-14. (x)

Másfél órás öngyújtó

Születésnapomra szép dobozba csomagolt, izléses gázön-gyújtóval lepelt meg a felesé-gem. Másfél óráig működött is, s aztán felmondta a szolgálatot. Visszavitettem a Corvin Áru-házba.

Eladó kislány: — Tessék az osztályvezetőnél reklamálni. — Osztályvezető: — A blokk megvan? — Igen, tessék. — Csak 200 forintba került? Sajnos nem cserélhetem ki, mert csak 300 forint után van garancia. Tessék elvinni a Városház utca 1. szám alatti éks-zerboltba. Ha adnak egy írást, hogy javíthatatlan, tessék víz-szajónni, majd csinálók vala-mi.

Örös- és Ékszerbolt. Városház utca 1. Hétfő délelőtt levén, zárva, csak délután nyit ki. Kedden visszamegyek. Eladó kisasszony: — Tessék íthagyni, majd a kollégám megnézi, lehet-e valamit csinálni vele.

Másnap délelőtt az öngyújtó-mat visszaadják. — Nem lehet megjavítani. — Kaphatnék erről egy írást? Főnök jön, és fellebbezhet-e-lenül közli. — Nem adhatok írást, nincs rá felhatalmazásom. Tessék elvinni a központ-ba, a Vörösmarty térre, a me-ösztályra.

Vörösmarty tér: — Reklamá-ciók osztályunk elkötözött a Tolbuhin körút 8. szám alá. — Tolbuhin körút 8. Udvartas fiatalember. Ertetlenül tárja szét a kezét: — Nem foglalko-zunk öngyújtók javításával. De azonnal megérdeklődöm. Tele-fonál, majd közli: — Tessék el-vinni Csepelre, a Rákóczi út 102. szám alá. Az ott dolgozó-naszkeikkel kötöttünk szerző-dést az ilyen típusú öngyújtók javítására...

Csepel, Rákóczi út 102. A há-zat lebontották. Szerencsére, a buszmegállóban megtalálom a mestert. Átveszi az öngyújtó-t; — Tessék értekezni egy hét múlva. Erte mentem. A javítá-sért fizettem 47 forintot.

Kérdéseim ezek után a kö-vetkezők: Kötelesek-e 200 fo-rintért jó árut, használható cikket adni az áruházak? Miért vesznek meg ilyen öngyújtó-t? Miért a vevőnek kell a várost végigszaladgálnia a rossz áru-cikket, amelyért jó pénzt adott? Es végül: ki fizeti meg azt a kárt, amelyet ez az egész pro-cedúra okoz az ember ideg-rendszereben? Az időről, pénz-ről nem is beszélve!

D. M.

Veszélyes volt

Több olvasónk panaszá-ra a következő választ kap-tuk:

A 11-es villamos Margit-hídi végállomásán a leszá-lólóhelyet fokozott balesetve-szélyessége miatt rendőrségi intézkedés hatására szüntet-te meg vállalatunk. Erre az intézkedésre egy, ezen a le-szállóhelyen történt halálos baleset után került sor. A rendőrségi vizsgálat le-zárásáig — tehát ideiglene-sen — a 11-es villamosok a jelenlegi rendben közleked-nek. A vizsgálat befejezté-vel azonban újra felülviz-szsgáljuk utasaink észrevé-létét a megállóhely ügyé-ben.

Budapesti Közlekedési
Vállalat

Naponta

ellenőrzik

Több olvasónk fordult panasszal a postához. Ezek-re kaptuk az alábbi vá-laszt:

A 62-es postahivatal nyil-vános állomásaival kapco-slatos panaszokat megviss-gáltam. Megállapítottam, hogy a kérdéses állomások döntő többségében idegen tárgyakat dobtak, attól romlottak el. A gondatlan használatból eredő hibákat nem tudjuk megelőzni, mi csak egyet tehetünk: a ké-szülékeket a Teréz Távbe-szélő Üzem naponta el-lenőrizni fogja.

László Lajos sk.
igazgatóhelyettes

Az Ybl Miklós Építőipari Mű-szaki Főiskola felvételi hirdet-et az 1980. február hóban induló üzemszervezési és gazdasági szakfelmérésről továbbképző tanfolyamra. A szakfelmérésben azok a dolgozók vehetnek részt, akik építőipari üzemmérnök oklevéllel és legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendel-keznek. A tanfolyam 4 féléves, tandíj és vizsgaköltség. Az ok-tatást heti két alkalommal, a délutáni órákban tartjuk. Szál-lást biztosítani nem tudunk. Jelentkezési lap a főiskola fő-igazgatói hivatalában szerepel-tő be. (Bp. XIV., Thököly u. 74.) A jelentkezési határidő: 1980. január 31. I. 4. (X)

Dr. Papp László fogorvos rendel: hétfő-szerda 6-8 óráig XI., Orly u. 2. Tel.: 861-857. (X)

Az év legjobb plakátjait kiál-lítás. A versenyre az 1979. ja-nuár 1-től 1979. december 31-ig nyomtatásban megjelent pla-kátokat küldhetők be — lehet-őség szerint 2-3 példányban —, 1980. február 4., déli 12 óráig, a MAHIR Magyar Hírdető Archi-vumba (Bp. IX., Úllői út 51. II. em.). A versenyen minden plakátot tervező művész, kiadó, vállalat és intézmény indulhat. (X)

A Pataky Művelődési Köz-pont nyelvtanfolyamokat indít orosz, angol, német nyelvekből kezdő és haladó fokon. Beirat-kozás január 7., 8., 9., 10-én 16-19 óráig. Makramé tanfolyamra beiratkozás január 7., 8., 9., 10-én 16-19 óráig. Bp. X., Pataky tér 7-14. (X)

Táncolni néhány különórán jól megtanítja (dícsőt is) bár-melyik korosztályt. Dr. Gu-lyánsné táncanár 312-892 Lenin krt. 76. Vidékek aznap. (X)

Német nyelvtanfolyamok ha-ladók és erős haladók részére 1980. január másodikától a Nyugati pályaudvar közelében magánlakásomon hetenként 2x2 óra. Beiratkozás négy hónapra 600 forint. Célunk: nagy szó-kincs, jó nyelvtani alap, helyes kiejtés. Telefon: 299-396. (X)

Táncolni megtanulhat pár óra alatt különórán, Szeif Gyuláné táncanáról, VII., Lenin krt. 37. 220-494 du. 15-től. (X)

TELEVÍZIÓ

15.40: Amiről hallunk. Rend-szerszemlelet, rendszerszerve-zés. I. Az ipar. — 16.05: Orosz

SZÍNHÁZ

Operaház: Csak fan tutte (A. bérl. 4. ea. 7) — Erkel Színház: A ravasz róka (Kerner bérl. 4. ea. 7) — Zeneakadémia:

Giscard Új-Delhiben

Új-Delhi, január 25.

Ötnapos hivatalos látogatásra Új-Delhibe érkezett Valéry Giscard d'Estaing. A francia államfőt az indiai főváros repülőterén Szandzsiva Reddi elnök és Indira Gandhi miniszterelnök fogadta.

Gandhi és Giscard tárgyalásainak középpontjában a Reuter hírgyűjtemény szerint a térséggel kapcsolatos fejlemények és a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésének kérdései állnak. Giscard személyében a Gandhi-kormány beiktatása óta első ízben látogat Új-Delhibe külföldi államfő.

AZ ISZLÁM-KONFERENCIA KÜLÖNÖS IDŐZÍTÉSE

Haladó arab országok állásfoglalása

Damaszkusz, január 25. Egy sor arab ország — amely függőségi helyzetben van az Egyesült Államoktól — január 26-án a pakisztáni Islamabadda küldi külügyminiszterét, hogy részt vegyen az Iszlám-konferencia elnevezésű szervezett rendkívüli ülésén — írja a TASZSZ. Egyiptom, Pakisztán, Szudán-Arábia és más arab országok szószéknek kívánják használni a tanácskozást, hogy innen is visszahangozzák azokat a rágalmakat, amelyeket az Egyesült Államok és Kína kezdeményezett az Afganisztáni Demokratikus Köztársasággal szemben.

A haladó arab országok — így a Szilárd Frontjához tartozó Szíria, a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság, Algéria és Líbia — közös közleményben hangsúlyozták, hogy

a konferencia időpontja elfogadhatatlan. Január 26. ugyanis az a nap, amikor újabb lépés történik az egyiptomi-izraeli különalkuban foglaltak megvalósításának és ezzel a palesztin nép érdekeinek megsértése útján: Az úgynevezett „afganisztáni kérdés” megvitatásának jelszavával összeülő konferencia tulajdonképpen célja az,

hogy elterelje az arab országok és a világ figyelmét Egyiptom áruló politikájáról.

ANGLIA

Terjed a sztrájk

London, január 25.

A brit acélipari dolgozókat tömörítő szakszervezetek a munka beszüntetésére szólították fel a magán-szektorban dolgozó 20 ezer acélipari munkást. Erre azt követően került sor, hogy az újabb egyeztető tárgyalásokon sem sikerült elérni jobb béréjárólato

a már január eleje óta sztrájkoló 100 ezer állami acélipari dolgozó részére. A brit vasutas szakszervezet pedig utasította tagjait, hogy vasárnapról ne rakjanak ki és továbbítsanak olyan szerelvényeket, amelyek acélt szállítanak. A Szakszervezeti Főtanács walesi tagozata ugyanakkor

egynapos sztrájkra szólította fel 200 ezer tagját a sztrájkoló acélipari dolgozó támogatására. Walesben különösen aggodnak a British Steel Corporation állami acéltröszt igazgatóságának terve miatt, amely 52 ezer munkahelyet akar megszüntetni, ebből 11 ezer Walesben van. (levinson)

NYILATKOZIK AZ ELSŐ NŐI MINISZTER

Konferencia Kabulban

Moszkva, január 25. Carlo Benedetti telefon-jelentése:

Kabuli tartózkodásom, az afganisztáni vezetőkkel folytatott beszélgetéseim, arról győzték meg, hogy mind a Népi Demokratikus Párt, mind a kormányzat nagy figyelmet szentel az iszlámhoz fűződő kapcsolatoknak, a korábbi torzulások megszüntetésének.

Babrak Karmal nemrég hosszú levelet intézett Khomeini ajatollahhoz, amelyben az állam és az egyház viszonyának kérdéseit elemezte.

Rendkívül kedvező visszhangra talált a politikai bizottság tagjainak a forradalom áldozatai emlékére a központi mecsetben együttesen lerótt kegyelete. Az új

afgán vezetők között ott volt Anahita Ratebzadeh asszony, a politikai bizottság tagja, oktatási miniszter aki hivatalában fogadott.

— Közismert, hogy országunkban a lakosság több, mint 80 százaléka analfabéta — mondta a többi között Afganisztán történelmének első női minisztere. —

Áprilisban nemzetközi konferenciát szeretnénk rendezni Kabulban az írástudatlanság felszámolásának módszereiről.

Amikor egy reggel korán Kabulból vidékre indultam, magam is meggyőződhettem a vallás szabad gyakorlásáról. A fővárosból kivetett utak mentén sokfelé ezrek végeztek szokásos reggeli imájukat.

SZAVAZOTT AZ AMERIKAI TÖRVÉNYHOZÁS

LEGNAGYOBB KEDVEZMÉNY KÍNÁNAK

Washington, január 25. Heltai András, az MTI tudósítója jelenti:

Az amerikai törvényhozás tegnap túlnyomó többséggel megszavazta a normális kereskedelmi feltételeket Kínának.

A Carter-kormány még 1979 első felében azt tervezte, hogy javasolja a törvényhozásnak:

egyidejűleg adják meg az úgynevezett legnagyobb kereskedelmi kedvezményt a Szovjetunióknak és Kínának.

Az elnök azonban októberben már csak Kína vonatkozásában tett javaslatot, amelyet — a kongresszus munkauteméhez viszonyít-

va — rendkívül gyorsan jóváhagytak. A szenátus 74:8, a képviselőház 294:88 arányban szavazta meg a döntést. Az ellenzék részben a szélsőségesen konzervatívokból, részben olyan liberális politikusokból állott, akik Kína Vietnammal szembeni támadása, belső rendszere miatt elleneztek a határozatot.

A kongresszusi döntés ugyanaznap született, amikor a hadügyminisztérium bejelentette: további, katonai célokra használható berendezéseket, a többi között nagy teljesítményű radarokat adnak el Kínának.

Három év + tizenhárom nap

Bukarest, január 25.

Nicolae Ghimpu 66 éves volt, amikor megkezdte nagy vállalkozását, és 69 éves korára teljesítette tervét.

A román turista szinte egyedülálló gyalogtúrát hajtott végre, 1976 novemberében elindult: előbb Damaszkuszba ment, onnan Jordániába vezetett az útja, majd Egyiptom, Líbia, Tunézia, Algéria, Marokkó volt az útvonal. Innen repülőgéppel érkezett Kanadába, egyalapszerrel folytatva útját: az Egyesült Államokból keresztül, Mexikó, Guatemala, Salvador, Nicaragua, Costa-Rica, Panama, Kolumbia, Ecuador, Peru, Bolívia, Chile — egészen a Tüzföldig vezetett az út. Visszafelé Argentínán, Brazílián, Perun keresztül jött, s repülőn tette meg az utat Ausztráliáig. Később Szingapúr, Japán, Kína, Pakisztán, Szíria, Izrael és Görögország következett a programban.

Utjának java részét gyalogos turistaként tette meg. Csomagja mindössze egy hátizsák volt, benne könnyű sátorral. Három év és tizenhárom nap alatt tette meg világkörüli vándorlásának útját, és jó egészséggel tért haza.

Hosszú éveken át tréningezett. Első jelentősebb gyalogtúráját Romániában tette: körüljárta az országot. 1974-ben a magyar városokban tánt fel, később Csehszlovákiában, az NDK-ban, az NSZK-ban, Svájcban, Olaszországban, Franciaországban és Spanyolországban vendégeskedett, s mint elmondja, ez jó edzés volt a földkörüli úthoz...

AZ

alkalmi
ÁRUK HÁZA VÁLLALAT

TÉLI AJÁNLATA:

**bőr felsőrészű
férficsizma 390 Ft**

Kapható minden áruházunkban és a következő boltjainkban:

VI., Majakovszkij u. 40.

VII., Dohány u. 1.

VII., Majakovszkij u. 77.

VIII., József krt. 13-15.

XI., Etele tér 4.

Chicago: gabona, London: fém

Tőzsdetükör

Történelmük már több száz éves. Az árucserének e csatornái valamikor — kezdeti formájukban perzse — az újkor hajnalán alakultak ki. Szerepük azóta csak növekedett, ma a legjelentősebb nyersanyagok, a fontos mezőgazdasági termékek világkereskedelmében jórészt tőzsdéken keresztül bonyolódik le.

Voltaképpen ezeknek a cikkeknek az eladót és vevőt senki sem kényszeríti arra, hogy a tőzsdé szolgáltatóit igénybe vegyék. Vélhetően nem is tennék ezt akkor, ha az intézmény nem nyújtana számukra előnyöket. Az árutőzsdé jelentőségét azonban éppen az alapozza meg, hogy koncentrálna a forgalmat, fórumot terem eladónak és vevőnek, összehozza a partnereket. Aki nek tehát eladni valójában, nem kell vevőre vadászni, a tőzsdére mehet. A vevő is mentesül egy esetleges költséges piacutastól. A tőzsdé tehát legjobban egy szakmai klubhoz hasonlítható, mely az azonos érdeklődéseket tömöríti.

A tőkés világ nagy árutőzsdéi közül egyesek a nagy termelőközpontokban létesültek — ilyen például a chichágói tőzsde a gabonafajtákra, fehérjetakarmányokra. Mások — így a híres londoni fémtőzsdé — a felhasználó országokban jöttek létre. Jellemzőjük, hogy olyan termékeket forgalmaznak, melyeknél az üzletkötés az áru fizikai jelenléte nélkül is lehetséges. A tőzsdéi szabályzat ennél fogva egyértelműen meghatározza, milyen minőségi jellemzőkkel rendelkező áru forgalmazható. (A londoni kaucsukjegyzés például malajföldi árura, úgynevezett RSS I. minőségre vonatkozik). Az üzletmenetre legnagyobb hatással elvileg a kereslet-kínálat van, ennek függvényében mozoghatnak a tőzsdéi jegyzések. Maga az intézmény egyébként a jegyzéséről rendszere-

sen közleményt ad ki és ez az információ általában mérvadó azon üzletkötésekre is, melyek az adott termékben technikaiilag a tőzsdén kívül jöttek létre.

Tőzsdén jegyzik és forgalmazzák jelenleg a színesfémeket, az alumíniumot és ezüstöt (Londonban), a bóróket (New York, Chichágó, Liverpool), a gyapotot és jutát (Liverpool, London), a gabonaféléket és növényi olajakat (Chichágó, London, Rotterdam), valamint (Londonban és New Yorkban), a cukrot, kávét és kakaót. A tőzsdéknek kétfajta tranzakció létezik, azonnali és az úgynevezett „határidős”. Az azonnali vásárlások és eladások célja a fizikai áru biztosítása, illetve annak tényleges forgalmazása. A határidős eladásoknál viszont egy adott termék szállításiára meghatározott időszakra — például három hónap — múlva vállal az eladó kötelezettséget úgy, hogy az ügylet ára már most meghatározásra kerül. A határidős ügyletek tehát segítik a tervezést, megkönnyítik az előrelátást. Segítségükkel a pamut felhasználója előre biztosítani tudja, milyen áron kaphat később nyersanyagot. Adott esetben ez a forma az eladónak is előnyös lehet: kedvező árat kaphat csak később leszállítható, az üzletkötés időpontjában talán még be sem takarított szója-termésére.

A tőzsdéi műveletek természetesen a hagyományos adás-vételén kívül lehetőséget nyújtanak a spekulációra, árnyereségek szerzésére is. Tétélezzük fel, hogy egy cég az üzletkötés időpontjától számítva háromhónapos szállításra ad el egy meghatározott terméket. Elvileg a terminus lejártakor szállítania kellene. Időközben azonban az „azonnali” piacon az árak változhatnak. Így előfordul, hogy a három hónap leteltével a „fizikai áru” olcsóbban megvehető, mint amennyiért azt a határidős piacon korábban sikerült eladni. A tranzakció így nyilvánvalóan nyereséggel zárul. Mindennek fordítottja is elképzelhető. Határidős vásárlásnál az „azonnali” árak emelkedése jelent nyereséget, hisz a vevő a birtokába került árut azonnal profittal adhatja tovább. A gyakorlatban az ilyen típusú ügyleteknél a szabályok nem is ragaszkodnak a fizikai áru tényleges vételéhez, illetve eladásához. Az árvaltozások figyelembe vételével a nyereséget számolják el. A tőzsdéi műveletek többsége — éppen a fentiekből következően — ma már nem az adott áru forgalmazását célozza, hanem spekulációs nyereség megszerzését. A tőzsdék azonban maguk is védekeznek a spekuláció nem kívánatos következményei ellen. Üzletet itt csak meghatározott cégek — a tőzsdéi tagjai, illetve megbízottai — köthetnek és a tranzakcióra megbízást adó „külsőknek” megfelelő biztosítékokat, „bánatpénzt” kell letétbe helyezniük. Egyes tőzsdék szabályzata a legnagyobb napi megengedhető ármozgást is meghatározza. Több tőkés államban — így az Egyesült Államokban — pedig a tőzsdék működésének felügyeletére különleges hatóságokat hívtak életre. G. — Sz.

MI SZEREPELT A POLITIKAI MENÜKÁRTYÁN?

Ebéd az Elysée-palotában

Párizs, január 25.

Szenzációt keltett tegnap a francia politikai világban egy ebéd, amelyről nem sok ismeretes.

A köztársasági elnök látta vendégül az Elysée-palotában Jacques Chirac exminiszterelnököt,

azt a gaulle-ista politikusot, aki 1974-ben pártját Giscard d'Estaing támogatására szolgáltatta fel. Az új államfő, mikor nem utolsósorban e segítségnek köszönhetően megválasztották, Chiracot nevezte ki a kormány élére, ám a két politikai koncepciónak és temperamentumának különbözősége egyre nehezebbé tette az együttműködést, 1976 nyarán Chirac úgy köszönt le a kormány éléről, hogy — mint akkor mondták — „becsapta az ajtót”.

Azóta az a furcsa helyzet alakult ki, hogy noha Chirac pártja jelenleg is a kormánytöbbség legerősebb parlamenti támaszát képezi, az államfő és exminiszterelnöke alig-alig érintkeztek.

Francia krónikások, akik mindent számon tartanak, összesen négy, felelet-hivatalos megbeszélésükről tudnak.

Senki számára nem titok: Chirac a kormánytáboron belül, az államfő legvalószínűbb vetélytársa az 1981-es elnökválasztáson.

Ez a háttér adta meg az Elysée-palotabeli ebéd pikantériáját. Hogy mi szerepelt a menü és a beszélgetés, amelyen egy ideig a két feleség is részt vett, de aztán egy órán át négy szemközt folyt, senki sem tudja pontosan. Chirac mindenesetre mosolygott, amikor távozott és közvetlen munkatársainak megsúgta, „minden jól ment”.

A vetélkedésnek természetesen nincs vége, de talán a stílus udvariasabb, angolosabb lett, mint eddig — elemezték a mosolyt Párizsban. (baracs)

**AZ ÚJSÁG
ELAVUL
A PAPIR
MEGÚJUL**

Köszönjük, hogy összegyűjti és rendszeresen átadja az

ÚJSÁGPAPÍRT

MEH

Hányan élnek a Földön?

Az Egyesült Nemzetek Szervezete tegnap nyilvánosságra hozta hivatalos becslését a világ össznépességéről. Az ENSZ sta-

tisztikusa szerint 1979 közepén a világ népessége túllépte a 4,336 milliárd főt, szemben a múlt évi 4,258 milliárddal.

CÓKAMÓKA ÉS BORVERÉB

Megjelent az Új Magyar Tájszótár első kötete. 1054 oldal. A —D címszavak. A teljes munka az Akadémiai Kiadó gondozásában négy kötetre tervezett. Fémillió adat, 120 ezer szócikk. Rovatunk a már a boltokba került első kötetből idéz.

Bandiskál

— Ablakvirág: Hódmezővásárhelyen tréfásan pálinkás butykos. Bandiskálás: komolytalan munka. Diklanyol: biztat, noszogtat, rábeszél. Céfergeti magát: cifrán kiöltözik, feltűnő módon viselkedik. Batája: pántszedő levárárs az ingen vagy a gatyá felső részén. Krumplinuddi: — több más mellett — angyalbegye, angyalbegyike, angyalbille, angyalbögyörök, angyalbögyörke, angyalbögyörő. S báruhasz: nem férfias.

Agglant

— Bécsi kalapács: világossárga virág. Álljeltőlem-kabát: rövid női kabát. Agglant: vénlány. Alulmozsaras: sárhidai kavicsjárték. A játékos bal markát mozsár alá kúra formálja, hüvelykujja kivételével mindegyik ujjával egy kavicsot tartva, majd jobb kezével a bal ökliere üt és a kő kavicsot alul elkapja. Cókamóka: apró holmi, himihumi. Bopó: régen élt ő; öregember; öregembernek öltözött farsangi jelmez alak. Angyalbakas: disznóköröm.

Cifralakodalm

— Almatörzs: Adámcsutka. Dühöng Szihalmon: közhöz közben krakóg. Bold: színes fejű gombostű. Baca: szeleburdi, hirtelen, csökönyös. Dikheckedik: henceg, pöffeszkedik. Cifralakodalm: Gyulán: veszekedés, perpatvar. Angyalpénzes: flitteres szoknya, fátöl. Általköz: kétujjnyi széles ráncolt sáv négy éven aluli torockói kislányok bundás ruha nevezetű öltözékén. Általkötő viszont Pápade-reckén a ház két hosszabbik falát átfogó keresztgerenda. Batrina: Nagyszalonban öreg ember vagy asszony. Cifragyzaly: bálványosváraljai, faragással díszített ajándék. A legény készíti kedveskedésül a lánynak. Ag: csecsemőbetegség. Jellemzője, hogy a gyermek sovány, ráncos bőrű, nem fejlődik. Állóverje: faragott nyakú, álló bűvölőfűszákból készült kerítés. Borveréb Sümegen: gyűmőmadárka, kisebb, mint a házi veréb.

Itt A BUDAPESTIEK BESZÉLNEK

Az angyal sincs ingyen

December 21-én dr. Magyar Miklós, Apostol utca 12. szám alatti lakos panasza levélét „Drága sárga angyal” címmel közölte a lap. Itt a budapestiek beszélnek rovata. Az alábbiakban adunk tájékoztatást.

December 2-án a monori Shell benzinkútjánál szolgálatot teljesítő segélyszolgálati gépkocsikat felkereste a levélrózsa: fényképezte a kocsikat és szerelvényeket. Szerelőnk azt a tájékoztatást adta: ha tagja a Magyar Autóklubnak, akkor a munkát díjmentesen elvégzi, ha nem, akkor a kiszállási költséget és a munkadíjat meg kell téríteni. Felajánlta: ha van tartalék, nagyon szívesen megmutatja, hogyan kell kicserélni. Dr. Magyar Miklós nem rendelkezett tartalék izzóval, ezért szerelőnk megkérte, hogy álljon gépkocsijával a segélyszolgálati gépkocsi mellé és ott az izzó kicserélését elvégezze.

Lehetséges, hogy szerelőnk nem a kellő értelemmel említtette a költségvetésről a nagyságára vonatkozó tájékoztatást. Ezt az esetleges hiányosságot szeretnénk pótolni: A Magyar Autóklub segélyszolgálatát a klub tagjai az éves klubtagsági díj befizetésével tartják fenn. A segélyszolgálat évi fenntartási költsége 10 millió forintba kerül. Minden kiadványunkban tudatjuk, hogy a segélyszolgálat igénybevétele csak a klubtagok részére díjmentes, klubon kívüliek részére a közlekedésszolgálati díj megfizetését jelenti. A kiszállási költséggel kapcsolatos észrevételt meglehető-

sen furcsának találjuk. Ugyanis kétségtelen, hogy a panaszos csak pár méterrel van a segélyszolgálati gépkocsitól, az a gépkocsi azonban budapesti telephelyéről vonult ki szolgálathelyére, 7-19 óráig terjedő munkaidőre. Az amortizációs költség a szolgálat helyétől függetlenül jelentkező költség. Megjegyeznünk, hogy a Magyar Autóklubnak minden egyes nem klubtagnak nyújtott segítségadása csaknem 200 forintba kerül.

Sajnáljuk, hogy segélyszolgálatunk tevékenységével kapcsolatban panasz merült fel, de a jövőben is hasonló költség-hozzájárulást ellenében tudunk csak rendelkezésre állni.

Mészáros Ferenc
Magyar Autóklub
az országos segélyszolgálat vezetője

Centrum-elnézés

„Otthagytá a csapat” címmel közölték leveletem. A várt eredmény nem maradt el. A levél megjelenése után értesített a Centrum Áruházak vezetősége. Elnézését kérték a törlés miatt és kérték, farradjak el a Kálvin téri áruházba, visszacsereleik a csapat, vagy visszatérítik az árát.

Köszönöm intézkedéseket.

Fodor István,
Bp. Hosszúház u. 1., II. 4.

„Ésszerű” takarékoság

Az I-XII. kerületi IKV hibafelvétel készített az I. kerület, Attila út 129. számú házban, illetve lakásomban, mivel a ház rendbehozása az évben megkezdődött.

Megdöbbenve tapasztaltam, hogy két cserépkályhát — amit IKV-éngedéllyel és átvétel 1975 őszén villanyfűtésre átállítottam, s amit akkor teljesen lebonítottak és átépítettek — le akarják bontani és visszaállítani azzal, hogy állítólag nem beton alapon áll. Ha ez a rendelkezés — betonalap — fennáll, tudomásom szerint nem újkeletű: négy évvel ezelőtt is előírhatták volna. Megjegyzem, hogy a korábbi fatüzelésű cserépkályhák 1949 óta használtak és semmilyen problémát nem okoztak az állítólag „nem beton alap”.

Lakásomban a menetes gázvezeték kicserélését nem java-

EXPRESSZ

ÁLLÁS

Villanyszerelőket, lehelőgépek állomáskezelő vizsgával, továbbá mechanikai és elektromos szerelőket felvesszünk. Szikra Lapnyomda, Budapest VIII., Blaha L. tér 3. I. em. 129.

Kisrét keres mozgássérült közéleti kulturális szakfőre heti két alkalomra, folyamatosan, órában. Belső kerületben lakók. 24-48 óras munkarendben szolgálatot teljesítőket előnyben. Száraztérrel-színház, 16. kerület.

Ravill Kereskedelmi Vállalat felvételre keres gépkocsival rendelkező erőségű mérnököt vagy üzemmérnököt, kb. 5 éves gyakorlat szükséges. Jelentkezni lehet: Ravill Kereskedelmi Vállalat MESZ-titkárság, Bp. VI., Kálvi Gyula u. 4. Telefon: 413-313.

Szövetkezeti gyakorlatra rendelkező önálló SZTK-ügynököt azonnal felvesszünk. Jelentkezés: Háziipari Export Szövetkezet, Bp. V., Martiniell tér 5. földemlék, a főkönyvtároló.

ADAS-VÉTEL

Sony színes televízió egy év garanciával eladó. Tel.: 160-365, 19-22. óráig.

Figyelem! 34-34-34! Magas áron vásárolunk hagyatékot, variá szekrényt, szőnyeget, festményt, dísz tárgyakat. Azonnal jövek! 493-485.

421-0751! Legtöbbet fizetünk szekrényekért, variabehelyezéseket, fekvőhelyeket, garnitúrákat, modern konyhabútorokat!

640-500! Magas áron vásárolunk szekrényeket, variabútorokat, fekvőhelyeket, garnitúrákat, hagyatékot!

333-530! Vesztek szekrényeket, garnitúrákat, reklámokat, kombináltak, hagyatékot, dísz tárgyakat, ruhaheműt.

Hívjon! 343-308! Vesztek szekrényeket, hagyatékot, kombináltak, reklámokat, dísz tárgyakat, képeket.

Vásárolunk szekrényeket, variabútorokat, konyhabútorokat, fekvőhelyeket, antik bútorokat, hagyatékot. 847-024.

Magnetofonok, televíziók, magnó-rádiók, vevők, eladásra. Műszaki kereskedés. Tel.: 319-123.

Vennék Passap Duonit 80 tip. köögépet Deco-val. Telefon: 163-644, este 19 óráig.

Legmagasabb áron veszünk hagyatékot, szekrényeket, variabútorokat, fekvőhelyeket, szőnyeget, festményeket, dísz tárgyakat, tollat. Azonnal jövek! 333-426, 17 óráig 140-902 is.

Akai 760 GXC-D új vámekeztetett kazettás magnó igényesnek eladó (35 ezer Ft). Tel.: 130-123.

Elveszett! Pest-Buda! Vendéglátó Vállalat szállítási osztály. Budapest X., Maglódi út 4. MNB 217-10 322 szögű bélyegzője, a fenti szögű bélyegző érvénytelen. (X)

Táncosnőnek jelentkezhetnek jó ritmusérzékkel rendelkező magas lányok a Maxim Varieté táncszínházba. Rendelés díjmentes színpadi tanácsadás, éves szerződés lehetséges. Jelentkezés személyesen este 8 után a titkárságon. Bp. VII., Akácia u. 3. sz. (X)

Írástudományi előadásokat indult. 1399. Pf. 826. (X)

Mély fájdalommal tudatjuk mindazoknak, akik ismerték és szerették, hogy Hoek Imre Californiaiban, súlyos betegség után életének 72. évében 1980. I. 18-án elhunyt. Drága halottjának hamvait hazaszállítás után szülői sírjába helyezték örök nyugalomra a Farkasréti temetőben. A gyászoló család. (X)

Szomorúan tudatjuk, hogy dr. Pethes Iván 53 éves korában elhunyt. Kívánsága szerint csendesen temetjük el. A gyászoló család. (X)

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik Tamkó Sirató Károly elhunyt alkalmából részvételüket fejezték ki. Tamkó Sirató Károlyné és a gyászoló család. (X)

A gyászoló család szomorú szívvel értesíti a sportbarátokat, ismerősöket és üzletfeleket, hogy Ehrich Rezső (Cegléd) 55. évében 1980. január 21-én tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése 1980. január 26-án 13.30 órakor lesz a ceglédi újrasi református temetőben. (X)

LAKÁS

Margitsziget közelében alberti szobát keres fiatal nő, ideiglenes jelleggel. „Thermal 188 005” jellegére a Felszabadulás téri hirdető.

Fiatal házaspár kisgyermekkel alberti keres több évre. Ibuszon keresztül. 853-221.

34 éves elvált mérnök idegenforgalmin keres. Tel.: 187 557-557. Jellegre a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Rözsadombi 3 szobás lakás kiadó hosszabb időre, vállalatnak is. Idegenforgalmin keres. Tel.: 187 557-557. Jellegre a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Összeköltözőknek előnyös körüri 1 és 2 fős szobás összkomfortos tanácsos lakás hasonló nyújtó két kisebb lakásra cseréltem. Nyári költségek 187 494” jellegre a Felszabadulás téri hirdetőbe.

INGATLAN

Családház-hely eladó. Erdéklődi: szombat, vasárnap: Püsk. Mihály, Ráckeve, Vörösmarty u. 22. 2300.

130 000 Ft készpénzért plusz havi törlesztésért lakásmegvásárlás. Minden megoldás érdekel. Tel.: 376-331.

Egy plusz két fél vagy háromszobás (65-70 nm) szövetkezet vagy örök-életűk veszek, épülőház társulok. OTP-átvállalás. Tel.: 207-255.

Magas kp.-vel 120 nm feletti örök-életű vagy villát keresek Budán. Ha szükséges, lékai téri 50 nm-es cserét adok. 331-728.

Bálatonbogláron, Báltonföldön, Velencénél építendő szövetkezeti üdülőkészítési tagségi lakást veszek. A vállalatot megvásárolom. Budapest, Akácok u. 11. 331-163, 331-898. Kérjen tájékoztatást!

Zuglón kertés család háza, kétszobás összkomfortos, gázkazános, átépítendő, garázzsal. Kp.-ért azonnal beköltözhető. Eladó. Telefon este: 853-240.

Eladom Alsódörön levő földterületem felét, melybe van kertje, víz, villany bent van. Teljából 3 k lakható épület van. Össz telék 160 n-öt. Molnár Balázs, Kerepesi tere, Homok dűlő 2. 2143. Telefon 12-től 17-ig: 694-988/139 m.

Uj-lipótvárosi másfél szoba hallos, 60 négyzetméteres összkomfortos tehermentes öröklakásomat beltérrel háromszobás, modern örök-életűre cseréltem ráfizetés nélkül. Tel.: 20-21 között: 291-739.

Parkettelakást, villás lakozást szezon végi árengedménnyel, azonnalra vállalkok. 313-684.

Csémpezést, hidegpadló-lapozást, átalakításokat rövid határidőre vállalkok. 409-755. Tóth kisiparos.

Tapétázást, festést, mázolást, parkettelakozást, lakozást rövid határidőre vállalkok. Tel.: 313-684.

Parkettelakozást, lakozást, pvc- és szőnyegpadló-lapozást, átalakításokat vállalkok. 494-899. Barabás.

Nyolc általános iskolát végzett vagy végző fiatalok felvételére 1980/81-es tanévre vizserezlek. Készenlétszerező, fűtés-szerelő, bádogos és lakatos szakmunkástanulónak, budapesti kiemelt lakásépítésre. A gyakorlati, ill. elméleti oktatást szaktanároknak végzik. Intézetek: ösztöndíjat, étkeztet, munkaruhát, utazási bérletet, vidékieknek iparitanuló-otthonban elhelyezést és teljes ellátást adunk. Jelentkezés munkanapokon. Leírás részletesen válaszolunk. Cím: Első Bádogos és Szerelő Ip. Szöv. Bp. VIII., Rigó u. 6-8., munkaugy. VII., Herdud u. 45., munkaugy.

Szobafestést, mázolást, tapétázást, parkettelakozást, lakozást vállalkok. Tel.: 163-519, de 12-20 óráig.

Nagytakarítás, szőnyegpadló-, bútorképzés és szőnyegtisztítás azonnalra is. 421-075, 336-031.

Szőnyeg-, kárpittisztítás, hímzés, speciális svéd gépekkel. Légszűréses közületnek is. 652-126.

Parkettelakozást, lakozást, parkettelakozást, légszűréses garanciával, azonnalra közületeknek is vállalkok. 260-455. Iványi

Szobafestést, mázolást, tapétázást, villanyeztetést, takarítást bútor-mozgatással vállalkok kisiparosok garanciával. Azonnalra is. 141-914.

Szobafestést, mázolást, tapétázást, villanyeztetést, takarítást vállalkok kisiparosok garanciával. Azonnalra is. 141-914.

Szobafestést, mázolást, tapétázást, villanyeztetést, takarítást vállalkok kisiparosok garanciával. Azonnalra is. 141-914.

Szobafestést, mázolást, tapétázást, villanyeztetést, takarítást vállalkok kisiparosok garanciával. Azonnalra is. 141-914.

Szobafestést, mázolást, tapétázást, villanyeztetést, takarítást vállalkok kisiparosok garanciával. Azonnalra is. 141-914.

Redőnykészítés, javítás, felújítás. Reggel, este: 414-509, egész nap: 838-646

Napi, alkalmankénti takarítási munkálatok, kályhahelyek felújítása, parkettelakozás, pvc-, szőnyegpadló-lapozás, parkettelakozás, lakozás közületek részére is. Takarítási szerződéssel is. Cselényi-parkettelakozási gépet vesztek. Telefonügylet: 493-263.

Tapétázást, szobafestést, mázolást vállalkok. IKV lakásfelújítások, kályhahelyek, pvc-, szőnyegpadló-lapozás, lakozás közületek részére is. Takarítási szerződéssel is. Cselényi-parkettelakozási gépet vesztek. Telefonügylet: 493-263.

Tapétázást, szobafestést, mázolást vállalkok. IKV lakásfelújítások, kályhahelyek, pvc-, szőnyegpadló-lapozás, lakozás közületek részére is. Takarítási szerződéssel is. Cselényi-parkettelakozási gépet vesztek. Telefonügylet: 493-263.

Céprás: útlevelekérőlapok, vízumkérőlapok, diplomamunkák gőpélés és mindennemű gőpélési munkát soron kívül vállalkok a Belvárosban. Telefon: 322-253.

Szobafestést, mázolást, tapétázást garanciával. 659-107.

Budapestben, forgalmas helyen, tén, műanyag üzemelő pecsenyesütő eladó. Telefon este 6 óra után: 467-424.

Mindenféle építő, festő- és burkolóanyag kapható kis mennyiségben is. Ottótt méz 5 kilótól. Várhídi Róbert, XIV., Gyarmat u. 57. 833-022. Nyitva: 6-16 óráig.

Kőműves kisiparosok belső átalakítás, felújítás munkát vállal rövid határidőre. Telefonügylet: 841-614.

Ruhaköszönő megnyílt! Gyönyörű esküvői és alkalmi modellek értekeznek is. Bp. VI., Eötvös u. 26/B. Tel.: 125-560.

Parkettelakozás, angyallal is, azonnalra, csiszolás, lakozás porcelánzó géppel, garancia. 640-387.

Kuris Bom 100-as sürgősen veszek. 135-926.

Szőnyegpadló-, szőnyeg-, álló-, ablaktisztítást, parkettelakozást, lakozást, takarítást vállalkok. Tel.: 646-570.

Parkettelakozást, átrakást, intarziabetéteket, csiszolás, lakozás, pvc-, szőnyegpadló-lapozás, garanciával. 311-450.

Tapétázást, festést, mázolást vállalkok kisiparosok árengedménnyel. 362-223.

Szobafestést, mázolást, tapétázást vállalkok. 132-976.

Napi takarítást, ablaktisztítást közületek részére vállalkok kisiparosok. Tel.: 121-374.

Szobafestést, mázolást, tapétázást minőségű kivitelben, azonnalra is. Parkettelakozást veszek. 134-119.

Parkettelakozás, csiszolás, lakozás villágosra, szőnyegpadló-, pvc-lapozást garanciával. 839-923.

Ablaktisztítás, pvc- és szőnyegpadló-lapozást, garanciával, azonnalra. 657-996.

Tapétázást idénykezdéssel saját kollekcióból, reklámra, lakosság részére, csiszolást, takarítást veszek. Tel.: 316-136.

Parkettelakozást, angyallal is, átrakást, csiszolást, lakozást vállalkok közületeknek is. Tel.: 416-225.

Redőnykészítés és javítás fából, műanyagból garanciával. Szántay, 471-401.

Villanyezés, 654-088, 18-20 óráig.

Kályhahelyek pótlása, javítása! Parkettelakozás, csiszolás, lakozás, pvc-, szőnyegpadló-lapozás garanciával. Tel.: 343-540.

Azonali kezdéssel vállalkok parkettelakozást, átrakást, javítást, lambériázást angyallal is. Tel.: 34-34-34.

Szobafestést, mázolást, tapétázást vállalkok minőségű kivitelben, garanciával, közületeknek is. 846-720.

Villanyeztetést vállalkok azonnalra garanciával. IKV lakásfelújítások, órahelyképzés, családi házak, gyorsjavítás. 640-387, 428-010, Tárna.

A lakástisztítást, falra-dírozást, takarítást vállalkok kisiparosok. Tel.: 225-656.

Gyermek mellé napi 3-4 óráig elfoglaltsággal lefoglalható személyzet keresünk. 659-137, este 7 után.

Faltal fedésznél állandóra felvezetés. 659-137, este 7 után.

Heil 1-2 alkalomra bejárónak keresek. Telefon korá delután: 661-666.

Női szabad és kézimunka-készítő főútvonalon levő üzletbe „Közreműködő” társat keres 187 900” jellegre a Felszabadulás téri hirdetőbe.

I. 14-án du. táskmán elvezetést. Tartalmát jutalomért kérem leadni: Nagy Albertné, X., Szálás u. 32. sz. 7.

Indiai intézkedés

Indira Gandhi indiai miniszterelnök javaslatára feloszlatták kilenc szövetségi állam kormányát és parlamentjét.

Az ország 22 állama közül 19 most Indira Gandhi közvetett vagy közvetlen irányítása alá került, míg a fennmaradó három államban — Nyugat-Bengáliában, Tripurában és Keralában — a választásokon szintén rendkívül sikeresen szereplő kommunista pártok kormányoznak.

Infláció

Ali Wardhana indonéz pénzügyminiszter parlamenti beszédében kijelentette, az indonéz kormány fokozza majd erőfeszítéseit az infláció csökkentésére. Az országban 1979-ben az infláció üteme 21,79 százalékos volt.

RIÓI KARNEVÁL

Rio de Janeiróban tegnap este rendezték meg mintegy húszezer híres szombatáncos színpompás felvonulását és táncversenyt a 70 ezer nézőt befogadó, külön erre a célra épített stadionban. A nyomorvidékekből származó táncosok nagy része több havi fizetését költötte a kosztümökre, az utcákon szambázó tömegben viszont sok nő félmeztelenül táncolt. A rendőrség senkit sem tartóztatott le közülük, pedig az elmúlt napok sorozatos botrányai után a hatóságok szigorú intézkedésekkel fenyegettek.

Pervesztes lett a romváros

Brüsszel, február 18.

Houffalize, a napjainkban már újból takaros belga kisváros, az 1945-ben az Ardennek-ben vívott csata után romhalmazzá vált. A náci utolsó nyugat-európai próbálkozása kétszáz halottat, több száz sebesültet követelt a város lakosságától, több ezer ember hajléktalanná vált. Az állam — abban az időben — gyors segínyt nyújtott a mártír városnak. Az újjáépítést a kincstár fedezte — majd később benyújtotta a számlát. Az ügyből pereskedés lett. A fellebbezések sorozata most ért véget, a megmáltatott dűntés szerint Houffalize városa kártérítést és az egész országot megterheli, sőt a 19 évig húzódo pereskedés összes kamata is terhel.

AFGANISZTÁN

Normalizálódás, gondokkal

Kabul, Moszkva,

február 18.

Babrak Karmal, az Afganisztáni Népi Demokratikus Párt KB főtitkára, a forradalmi tanács elnöke, miniszterelnök elnökletével ülést tartott az Afganisztáni Demokratikus Köztársaság minisztertanácsa — jelentette a Bakhtar afgán hírügynökség. Az ülésen a kormány olyan szerződéseket és megállapodásokat hagyott jóvá, amelyeket Afganisztán a szocialista országokkal kötött.

A Pravda kabuli tudósítói arról számoltak be, hogy

Afganisztán vezetői állhatatos erőfeszítéseket tesznek a normális élet-körülmények megteremtésére.

Valamint a lakosság különböző rétegeit egyesítő széles nemzeti front létrehozása érdekében. Ez utóbbi nem egyszerű feladat, mert az ország lakossága nemzetiségi és vallási szempontból egyaránt nagyon sok-

MA KANADÁBAN:

Parlamenti választások

A SZOVJET SAJTÓ CLARK MANÓVEREIRŐL

Moszkva, február 18.

Ma közép-európai idő szerint délután nyitnak ki Kanadában a szavazóhelyiségek, s a 15 millió választójogosultnak talán a háromnegyede a csikorgó fagyban is elmegy szavazni — mindössze 9 hónap után újra. A tavaly májusban (meglepetésre) kormányra került konzervatívok már decemberben belebuktak a kísérletbe és

most minden jel arra mutat, hogy az ősszel politikailag már eltemetett liberális Pierre Trudeau lesz ismét egyszer Kanada miniszterelnöke.

A Gallup Intézet utolsó, hétfévi felmérése szerint a liberálisok a szavazatok 48 százalékára számíthatnak, a konzervatívok mindössze 28 százalékra, míg a (szociáldemokrata) új demokraták 23 százalékra. A többi szavazó még nem döntött, ami — a felmérések pontatlanságát is beleszámítva — mindenképpen arra utal, hogy Trudeau-ék viszonylagos többséget érhetnek el.

A mai kanadai parlamenti választások előtt a szovjet sajtó megállapította:

Clark miniszterelnök haladó konzervatív pártja teljes egészében a külpolitikai kérdéseket állította választási kampányának tengelyébe,

a washingtoni kormány jelenlegi hidegháborús irányvonalának feltétlen támogatásával akarja megnyerni magának a választók szavazatait. Ez a magatartás — állapította meg az APN sajtóügynökség

ottawai tudósításában — elsősorban arra szolgál, hogy elleplezze a konzervatívok teljes kudarcát a belpolitika és a gazdaság terén.

A parlament feloszlása idején a párt népszerűsége a közvélemény-kutatási adatok szerint a felére csökkent, mert a választók véleménye szerint

a párt nem képes megoldani az ország előtt álló, halaszthatatlan fontosságú belső gazdasági problémákat, az inflációt, a munkanélküliséget, az árak emelkedését.

Ilyen körülmények között a konzervatív párt stratégiái abban látták az egyetlen lehetőséget, ha megismétlik Carter amerikai elnök módszerét, aki kampányában a szovjetellenes hisztéria, a háborús pszichózis felszítására tett — írja a hírügynökség.

A Za Rubezsom cikke megállapítja, hogy a Liberális Párt és az új Demokratikus Párt — Clark pártjának politikai ellenfelei — természetesen kénytelenek számításba venni a választók hangulatát és Clark kampányának módszereit.

Haughey Írország egyesítését javasolja

London, február 18.

Az Ír Köztársaság miniszterelnöke, Charles Haughey jelentős lépést tett az észak-ír válság politikai megoldására. A hét végén Dublinban mondott beszédében, majd ezt követően újságíróknak adott nyilatkozatában indítványozta, hogy Anglia és az Ír Köztársaság közösen keressen megoldást az észak-ír válságra, amely szerinte már „kétségszerű”. Beszé-

dének legfigyelemreméltóbb kitétele az, hogy felszólította Angliát, fogadjon el Írország egyesítésének gondolatát, azaz: az Ír Köztársaság és a jelenleg brit csapatok által megszállt Észak-Írország összevonását. Haughey beszéde máris megütöztetett keltett észak-ír protestáns körökben, amelyek attól tartanak, hogy az egységes Írországban a katolikusoké lenne a döntő szó.

Stanley Levinson

Komor jóslat

Brüsszel, február 18.

Marc Eykens Európa-hírű közgazdász, belga államtitkár legutóbb így fogalmazott: „Ha a hatvanas évek gazdasági sikerét elfelejtjük, nem képesek lakosság továbbra is kitart teljesen indokolatlan igényei mellett, a gazdasági összeomlás elkerülhetetlen lesz”. Az államtitkár komor szavainak igazolását a Közös Piac brüsszeli bizottságától származó hivatalos adatok is alátámasztják.

Az olajdrágulás az infláció ütemét további 2,5 százalékkal emeli fel. A kereskedelmi mérleg passzívuma

a tavalyi 8 milliárdról 20 milliárd dollár fölé ugrik. A legsúlyosabb problémát érintő megállapítás a nyugat-európai szakszervezetek szövetsége elnökének szájából hangzott el: ha a Közös Piac tagállamainak kormányai továbbra is csak óvatosságot tartanak a gazdasági megszorításokkal próbálják a bajokat orvosolni, a gazdasági tevékenység növekedési üteme továbbra is csökkenni fog és 1980 végére húszezer (!) munkanélküli kell majd számolni. Ez az aktív lakosság 7 százalékát jelenti.

(mécs)

SIVATAGI PÁSZTOROKNAK

„Egyszemélyes naperómű”

A Türkmen Tudományos Akadémia is szerepel a március 1-én megnyitott tripoli nemzetközi vásár kiállítói között. A látogatók külön pavilonban tekinthetik meg a közép-ázsiai szovjet köztársaságnak a sivatagok meghódítása terén elért eredményeit — adja hírül a Türkmenisztán Iszakra, a Köztársaság központi lapja.

A türkmen szakemberek jelentős eredményeket értek el a sivatagos területek népgazdasági hasznosításában. Munkájukat Tripoliban a már általánosan ismert dokumentumok, fényképek, az egykori sivatagokban termelt hasznosítványok, e témával kapcsolatos tudományos dolgozatok mutatják be.

Minden bizonnyal nagy érdeklődést keltenek a „Szoince” (Nap), tudományos-termelési egység eredményei: napenergia-vel működő vizsótalanító, légkondicionáló és vízmelegítő berendezéseket, a páziórok életét megkönnyítő „egyszemélyes naperóművet” mutat be a vállalat Tripoliban.

HÍR MAGYARÁZATUNK

„Morzsák” háborúja

Az elmúlt évtized forradalmi változásokat hozott a mikroelektronikában, s olyan termékek jelentek meg a piacon, amelyek még nem is olyan régen csak a tudományos-fantasztikus könyvek oldalain léteztek. Többek között valósággá vált a könyv nagyságú fordítógép; a gépjárművek üzemanyag-fogyasztását szabályozó fedélzeti számítógép; a komputertízt konyha; a szupermini számítógép, az ipari robot. Mindez a levélbélyeg nagyságú mikroprocesszoroknak és „morzsáknak” (chip) köszönhető, amelyek egyszerűen több tízezer tranzistor szerepét képesek parányi területen ellátni. Az új csodaszervezetek körül azonban, szinte feltalálásuk után megindult az éles gazdasági verseny a szóba jöhető gyártók részéről, s egyúttal széles körű vita bontakozik ki a foglalkoztatottságra gyakorolt hatásokról.

Az első chip

Az első chipet az amerikai óriási vállalat, az IBM hozta forgalomba a hetve-

nes évek elején. Hamarosan azonban több amerikai elektronikai vállalat is megjelent ugyanezzel a termékkel, s ma már a világ félvezető és integrált áramkör szükségletének mintegy 70 százalékát az USA-beli cégek fedezik. (Tavaly mintegy 8 milliárd dollár volt ezeknek az ördögös „minigagynak” a forgalma, számítások szerint, az évtized közepére, az eladások 20 milliárdra emelkednek.)

Az úrkutatás és a haditechnika mellett a mikroelektronikai ágazat napjaink leginkább költségigényes kutatási területe. A legnagyobb amerikai gyártók például bevételeik egyharmadát (!) fordítják kutatásra és fejlesztésre: ezzel az igen magas részarányal viszont sem a nyugat-európai, sem a japán elektronikai ipar nem tud versenyezni. Tulajdonképpen ezért keletkezett újabb műszaki szakadék az amerikai és a többi fejlett tőkés ország gyártói között. Talán még a japán mikroelektronika az egyetlen, amely megpróbál mintegy egymilliárd dolláros állami támogatással versenyre kelni az amerikai cégekkel (Texas Instruments, RCA, Motorola stb.).

Noha a nyugat-európai kormányok is igyekeznek anyagilag támogatni a mikroelektronikai ipart a műszaki szakadék szűkítése érdekében, anyagi lehetőségeik azonban meglehetősen korlátozottak. A jelek szerint Angliának, az NSZK-nak, Franciaországnak, Olaszországnak és Hollandiának egyetlen közös lépése maradt: licencvásárlások útján megszerezni az amerikai technológiát. Mindez persze azzal a valószínűséggel jár, hogy az Egyesült Államok érdekelt vállalatai nem a legmodernebb típusokat és eljárásokat adják el, hiszen nem érdekük a technikai és üzleti előny elvesztése. A nyugat-európai-amerikai közös vállalatok létrejötte is csak félmegoldást jelent, ugyanis azok csak üzleti sikereket hozhatnak, a feltételezett legújabb eredmények átadására nem lehet számítani.

Az amerikai kihívás

A nyugatnémet Siemens, a holland Philips, a francia Thomson-CFS és a többi jól ismert „márka” ebben a helyzetben kénytelen saját anyagi eszközeihez mérten, saját fejlesztéssel is foglalkozni, nehogy a legfejlettebb és leginkább piacképes ágazataik teljesen lemaradjanak, s eddigi piacaikat középtávon átvegyék az amerikai cégek. A gyors — de eleve korlátozott — cselekvésre azért is szükség van, mert a mikroelektronika szédületes sebességgel tör be a termelő és a nem termelő ágazatokba. (Jelenleg mintegy 25 ezerre tehető azon termékek száma, amelyek a mikroelektronika nélkül nem léteznének.) A gépipar, a járműgyártás, az adatfeldolgozás, az elektronika területén a mikroprocesszorok és a „morzsák” ugyanúgy mindennaposokká válnak, mint a bankszakmában, a kereskedelemben, a könyvelésben és a biztosítási üzletben a fejlett tőkés országokban. S Nyugat-Európa számára az sem elhanyagolható, hogy kivételnek felét

olyan termékek alkotják, amelyekben az új technika felhasználása jelenti a versenyképességet, az eladási lehetőséget a legközelebbi jövőben.

Az amerikai „elektronikai kihívásra” Nyugat-Európa és Japán csak igen szerényen tud egyelőre válaszolni. Hasonló helyzet kialakulására lehet számítani a komputeriparban, ahol is a kontinensünk nyugati felén működő számítógépek 90 százaléka amerikai technológián alapul. (Az USA egymaga több komputert gyárt, mint az összes versenytársa együttvéve. Az IBM maga gyártja a világon üzemből helyezett komputerek 60 százalékát!)

A mikroelektronika területén kibontakozó amerikai fölény a jelek szerint tartósan ígérkezik, s ez meglehetősen szomorú kilátásokat jelent az amúgyis értékesítési gondokkal küszködő nyugat-európai úgynevezett vívóiparágak — elektronika, távközlés, gépgyártás, számítástechnika stb. — számára. Japán — hosszabb távon — talán képes lesz nyomába eredni az amerikai fejlesztésnek és gyártásnak.

Hatás

A versenytársak között egy kérdésben van teljes nézetazonosság: nem kétséges, hogy a mikroelektronika alkalmazása jelentősen befolyásolja a foglalkoztatottságot és annak szerkezetét. A forradalmi újítások alkalmazása ugyanis igen sok munkahelyet, munkakört tesz fölöslegessé, s jelentősen megnöveli a termelési költségeket. Néhány éven belül például az irdai munka 30, a bankszakma 50 százaléka teljesen automatizált lesz, a vezérelt robotok pedig mind a szak-, mind pedig a segédmunkában képesek lesznek az élő munkaerő egy részét helyettesíteni.

A tömegesen felszabaduló munkaerő átirányítható a gazdasági élet más területeire ugyan, de az átképzés költségei tetemesek. Az alkalmazhatóbb eredmények átadására nem lehet számítani.

Ma még nem lehet pontosan megmondani milyen foglalkozási ágak forognak veszélyben, s hová lehet majd átirányítani az állástalanokat. Az NSZK-ban 1985-ig a számítások szerint mintegy egymillió ember kénytelen állásukat elhagyására a mikroprocesszorok alkalmazásának szélesítése miatt. Számukra és a többi „veszélyeztetett” számára sovány vigaszt jelent majd, hogy az új technika áldásai az ezredfordulóra a mindennapi élet részévé válnak. Talán még a felmondólevelet is az új miniatűr nagyhatalom vezérelte írógép állítja ki, amely képes az emberi hang dikta- szöveget írásba átültetni.

G. — Sz.

**ÖRDÖGI
BÜVÉSZINAS**

A hét zeneműve: Paul Dukas kompozíciója: A bűvészinas. Ma és csütörtök este 18 óra 30 perckor a 3. műsorban hangzik el, szombaton este 20 óra 10 perckor a Kossuth-adó sugározza, vasárnap pedig a Petőfi-adó programja 12 óra 57 perckor.

Goethe-ballada

— Paul Dukas Párizsban, 1865-ben született. 1897. május 18-án bemutatott scherzóját maga vezényelte. (Scherzo: olasz szó, magyarul tréfa. Hármasszó utemben írt, élénk tempójú, szilaján lüktető. Beethoven óta a menüettet pótolta. Nevével ellentétben nem szükségesképpen vidám zene.) A bűvészinas — mint a szerző a kotta előlapján jelzi — Goethe-ballada nyomán készült. A történet bőles tanmese. Az öreg varázsló elment hazulról és magára hagyta kisinasát, aki már várta a pillanatot: végre megmutathatja, egyedül is ért a varázslói mesterséghez.

Szellemet idéztem

— A betanult varázsigével megparancsolja a seprűnek: szaporán hordjon fűrdővizet a kádba. A seprű rendületlenül cipeli a vízzel teli vödörket. A víz megtölti a kádat. Később már a szobát is elárasztja. A kisinas — Goethe szavával: „Szellemet idéztem / s nem bírok vele!” — ugyanis elfelejtette a másik varázsszót. E bűvígével parancsolhatott volna nyugalmat a szorgalmas seprűnek. A hazaérkező öreg varázsló — rendet csinál. (Goethe balladáját Kardos László fordította magyarra, s Timár József szavaltatit archiv-felvétel őrzi.)

A péri

— Fiatalon kantátával római nagydíjat nyert Dukas. Eszmoll zongoraszonátját Saint-Saënsnak ajánlotta. 1907-ben a párizsi Opéra-Comique-ben mutatták be háromfelvonásos, Maeterlinck ihlette operáját. Címe: Ariadne és Kék szakáll. Nyitányt szerzett Corneille tragédiájához, a Polyucte-hez. S sikeres C-dúr szimfóniája is. Jelentékeny tánc-költeménye, A péri. (Romantikus keleti legenda a halhatatlanság virágát kereső párról.) Legnépszerűbb munkája azonban volt és maradt, az ördögi scherzo, A bűvészinas. Paul Dukas 1935-ben Párizsban halt meg.

**A NAP
PROGRAMJÁBÓL**

RÁDIÓ

Február 18., hétfő

KOSSUTH:
14.34: Házi macska. — 14.54: Edes anyanyelvünk. — 15.00: Hírek. Időjárás. Szót kérek! — 15.10: Béres János népi karnagyüttese játszik. — 15.20: Képek és jelképek. — 15.59: Hallgatónk figyelmébe! — 16.00: Utközben. — 16.05: Kantáta a fiúról, aki mindig harmonikázott. — 16.15: Magyar előadóművészek. — 17.00: Hírek. Utközben. — 17.07: Reklámkalauz. — 17.09: Showhaja. — 17.45: Hang ellen hang. — 18.00: Olasz madrigálok. — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.25: Mai könyvajánlatunk. — 18.28: Hallgatónk figyelmébe! — 18.30: Esti Magazin. — 19.15: Tudósítás bajnoki jégkorongmérkőzésekről. — 19.20: A Belügyminisztérium Duna Művészegyetesének népi zenekara játszik. — 20.00: Töltsön egy órát kedvenceivel! — 21.00: Van egy üres órája? — 22.00: Hírek. Időjárás. — 22.15: Sport hírek. — 22.20: Tíz perc külpolitika. — 22.30: Nikolaj Gjaurov operafelvételeiből. — 23.10: Magyar szerzők zenekari műveiből. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Tardos Péter táncdalaiból.

PETŐFI:

14.00: Kettőtől ötig. A Rádió kívánságműsora. — 17.00: Csak egyetlen Földünk van. I. rész. — 17.30: Ötödik sebesség. — 18.30: Hírek. — 18.33: Zeneközzeiben. — 19.20: Reklám. — 19.25: Az európai popzene csillagai. — 19.59: Rákóczi. Részletek a daljátékából. — 20.30: Hírek. — 20.33: Senki többet! Harmadszor! — 21.50: Bura Pál népi zenekara játszik. — 22.30: Dzsesszfelvételeinkből. — 23.00: Hírek. Időjárás. — 23.15: Zeller és Planquette operettjeiből. — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:

14.10: Perényi Miklós gondolatok. — 14.59: Boulez: Rétegről rétegre. — 16.00: Arcok, művek, korok. — 16.30: Huszonöt perc beat. — 16.55: Az ezred lánya. — 18.00: Láttuk, hallottuk. — 18.25: Egészségünkért! — 18.30: A hét zeneműve. — 19.00: Hírek. Időjárás. — 19.05: Mindenki iskolája. — 19.35: Kapcsoljuk az Erkel Színházat. A Magyar Állami Hangversenyzenekar Csajkovszkij-hangversenye. — Közben. — 20.15–20.35: Egy pálya vonzásában. — 21.20: Operaáriák. — 21.48: Legszebb stúdiófelvételeinkből. — 22.30–22.33: Hírek. Időjárás.

Február 19., kedd

KOSSUTH:

4.25–7.59: Jó reggelt! A Kossuth rádió reggeli műsora. — 8.00: Hírek. Időjárás. — Kb. 8.20: A mai nap kulturális programjából. — 8.27: Csak egyetlen Földünk van. — 8.57: Nótacsokor. — 9.44: Rímek és ritmusok. — 10.00: Hírek. Időjárás. — 10.05: MR 10–14. Iskolák-örsök-barátok. — 10.35: Emmy Loose és Nicolai Gedda Lehár operettjeiből énekel. — 11.00: Orsz szerzők művei. — 11.43: Ragtime. — 12.00: Déli krónika. — 12.20: Ki nyert ma? — 12.30: Reklám. — 12.35: Tűrvénykönyv. — 12.50: Kapcsoljuk a Magyar Nemzeti Galériát. Hangverseny délidőben. — 13.55: Vasutas Szakszervezet népi zenekara játszik.

PETŐFI:

4.25–7.59: A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. — 8.00: Hírek. Időjárás. — 8.05: Polkák fűvészenekarra. — 8.20: Tíz perc külpolitika. — 8.30: Hírek. — 8.33: Társalgó. — 10.30: Hírek. — 10.33: Zenedeletek. — 12.25: Látószög. — 12.30: Hírek. — 12.33: Melódiaköztel. — 13.23: Állatbarátoknak. — 13.28: Ének-lő Ifjúság.

3. MŰSOR:

8.58: Műsorismertetés. 9.00: Iskolarádió. — 9.30: Angol madrigálok. — 9.44: Zenekari muzsika. — 11.00: Hírek. Időjárás. — 11.05: Dzsesszfelvételekből. — 11.24: Dvorszák: Ruzsalka. — 13.57: A távirat.

SZÍNHÁZ

Erkel Színház: Magyar Állami Hangversenyzenekar (Téli bérli. B/1/6. és B/II/6. fél 8); Zeneakadémia: Rossini: A sevillai borbély (Esti muzsika C/3. 7) — Nemzeti Színház: Danton halála (7) — Játékszín: Emigránsok (7) — Madách Színház: Három nővér (7) — Egyetemi Színház: A bajnokság éve (7) — Vígyszínház: Jó estét nyár... (7) — Pestú Színház: Lotte (7) — József Attila Színház: Anna öfelsége (7) — Kamaraszínház: Erdemély elismerése mellett (7) — Vidám Színház: Nyitott ablak (7) — Thália Színház: Enekek éneke (7) — Ódry Színház: Pillantás a hídról (fél 8) — Várszínház: IV. Henrik király (7) — Mikroszkóp Színház: Mi nek néz engem? (Vendéjáték)

Csepelen du. 5. 8) — Korona Pódium: Előtem az élet (Mikes Lilla előadójáték) (7) — Alami Bábsház: Arcok és álarcok (felvétel ea. fél 8) — Fővárosi Nagycirkusz: Szupercirkusz (fél 8).

TELEVÍZIÓ

KEDD DELELŐTT:

10.00: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes) — 10.05: Iskolatévé. Magyar nyelv. (ált. isk. 2. oszt.) Szó-ra-ka-té-nusz. Majd meserővők én (Szófejlesztés). (Színes) — 10.20: Ovodások filmmúsora. Kisfilm-összeállítás. (ism.) 1. Kvak-kvak. Olasz animációs filmsorozat. 8. rész: A versenyaút. (Színes) — 2. Kezdődjék a játék. NDK bábfilmsorozat. 13. rész: Magyar bábok. (Színes) — 12.10: Fizika. (ált. isk. 7. oszt.) A testek uszása.

KÖZLEMÉNYEK

Itt a farsang! Táncozzon! Néhány különórán jól megtanítom (diszkót is). Dr. Gulyásné tánc tanár. 312–892. Lenin krt. 76. Videóképek aznap. (x)

Dél-amerikai izek a Városliget vendéglőben (VI. Népközségi vendéglő). Február 23-tól 29-ig, naponta 19 órától argentin vacsorástelek, az argentin konyha specialitásai. Asztalfoglalás telefonon: 127–423. (x)

„Helló tíz, helló húsz év, helló millió!” — Borbás Gabi és Vogt Károly este az Csidat Klubházban (III. Fő tér 1.) 1980. február 23-án 19 órakor. Kísér Gyarmati István és együttese. Jegyek a helyszínen válthatók. (x)

Operaénekes tanár a Színművészeti Főiskolára előkészít, valamint mindenfajta éneket tanít. Telefon: 145–140. (x)

Belföldi üdülési ajánlatok: Felsőtárkányi Szikla-szállóban (6 éjszaka). Elhelyezés 2 ágyas, zuhanyfülkés szobákban. Időpont: 1980. március 6-tól folyamatosan. Ellátás: félpanziós. Részvételi díj: 1390 Ft. Mátrafüreden, az Avar-szállóban (6 éjszaka). Elhelyezés 2 ágyas, fűrdőszobás, vagy hideg-meleg folyóvizés szobákban. Időpont: 1980. március 1-től folyamatosan. Ellátás: félpanziós. Részvételi díj: sima szobában — 1950 Ft, fűrdőszobás szobában — 2300 Ft. Jelentkezés a Coop-tourist irodáiban. (x)

Trabant 601 alkatrészek érkeztek! Első-hátas kipufogódob, kipufogócső, kormányösszekötő-rúd, porlasztó, első, hátsó futómű kp. sebességváltó, lengéscsillapító, új típusú fékpofák, elektromos kapcsolók, KERAVILL (Bp. XI., Bartók Béla út 41.) Tel.: 666–727. Vidéki vásárlóink megrendelésére utánvétellel szállítunk. (x)

Trabant 601 alkatrészek érkeztek! Első, hátsó lökhárító, jobb és bal ajtó, első, hátsó kerékdobozok, ajtókarpitok, fékdob, fékpofák, kormánymű, első, hátsó kipufogódobok, gyújtás, világítás- és indexkapcsolók, ablaktörő-fokozatkapcsoló. KERAVILL Bp. XXI., Rákóczi F. u. 91. 1211. Tel.: 147–461. Vidéki vásárlóink megrendelésére utánvétellel szállítunk. (x)

Sportutazások az IBUSZ-szal! Repülőgéppel a tenis Grand Prix-re: Hamburg V. 15–17. 8700 Ft, Róma V. 21–23. 7200 Ft, Párizs VI. 4–6. 7200 Ft, London VI. 26–28. 6900 Ft. Repülőgéppel a luzerni kosárlabda férfi-válogatott olimpiai selejtezőre, V. 7–9-ig. Félpanziós ellátás. Részvételi díj: kb. 7700 Ft. Társasutazás a Csehszlovákia–Magyarország labdarúgó „A” válogatott mérkőzésére, Kassára. Utazás autóbusszal. IV. 30–V. 1. között: kb. 620 Ft. személy. Közzét: 830 Ft. Részletes felvilágosítás és jelentkezés az IBUSZ Sportirodájában (Bp. VI., November 7. tér 3.). (x)

A Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskola (1081. Budapest, VIII., Népszínház u. 8.) felvett hirdet az 1980/81. tanévre, az alábbi szakokra: nappali tagozaton: gyártástechnológia, általános gépész, rendszerszervező és műszaki tanár. Esti tagozaton: gyártástechnológia, általános gépész és rendszerszervező. Levelező tagozaton: műszaki tanár kiegészítő (üzem-mémóriai oklevéllel rendelkezők részére) és műszaki oktató szak. Jelentkezési lap és tájékoztató a főiskola portáján kapható. A kitöltött jelentkezési lapot valamennyi tagozatra 1980. március 30-ig lehet a főiskola tanulmányi osztályának megküldeni. (x)

Fájdalommal tudatjuk mindazokkal akik ismerték és tisztelték, hogy szerettét edesapánk Csintalan József, az Elektromos Művek nyugdíjasa f. hó 10-én hosszantartó betegség után elhunyt. Tanácsa: Rákosteresztúri új köztemetőben II. 20-án, 15 órakor lesz. A gyászoló család. (x)

Villanyszerelő-tanulók. A Csepel Művek Szolgáltató Vállalatán huszonkét szakmát tanítanak... Képripontunk a vállalat oktatási központjának korszerű villanyszerelő tanműhelyében készült, ahol szakmunkás-tanulók és szakközépiskolások, összesen négyszázötvenen, a szakma gyakorlati fogásait tanulják. (MTI Foto — Fehér József felv.)

ÓSI ROMOKBA ÜTKÖZTEK A FÚRÓPAJSZOK
Metró jár az Örök Városban

Róma, február 18. Mától Rómában is metró könnyíti az Örök Város hatalmas forgalmát. A 14 kilométeres A-vonal átölel a szeli át az olasz fővárost, összekötve a Prati és a Ciencita negyedek között. Ezúttal igazi metró épült. A korábbi, amely a Termini pályaudvarról kiindulva az EUR negyedbe és a tengerpartra szállítja 1955 óta utasait, csupán egy rövid szakaszon halad a föld alatt és szakmailag az elővárosi vasutak kategóriájába sorolják. Hat nap híján tizenhat évvel ezelőtt kezdődtek meg az új metró munkálatai. Tömerdek nehézséget kellett legyűrni. A fúrópajzs minduntalan az ősi Róma romjaiba ütközött. A kormányzat döntése meg a munkálatoknál is korábbi időre nyúlik vissza: 1959-ben határozták el a metró építését, de az első tervek elfogadását hosszú huzavona késleltette. Végül is az államkasszából több mint 90 millió lírával járultak hozzá az A-vonal megépítéséhez. Nehéz lenne eldönteni a megnyitás óráiban, vajon a történelmi városközpontot is érintő új közlekedési eszköz megnyitása könnyíti a felszíni közlekedés már-már elviselhetetlen gondjait. A szaktörök évi 164 millió utasra számítanak. A 22 állomásra négypercenként érkeznek az egyenként ezernél is több utast szállító, automatikusan irányított szerelvények. A metró elektronikus agyközpontból vezérlik és működése szinte minden hibát kizár. Bár Róma lakossága látható megelégedéssel vette birtokába a metró, örömköbe ürem is vegyül: a hatalmas metropolis ugyanis alaposan lemaradt. Soha nem éri utól például Londont, ahol 346, Párizst, ahol 168, vagy Moszkvát, ahol 150 kilométer hosszan robognak a földalatti szerelvényei. Keserűségüket tetézi, hogy a nagy vetélytárs, Milánó ma már 28 kilométeres metróval büszkélkedik.

HÁZBONTÁS KÖZBEN

Régi harangöntőt találtak

Pécsen egy régi kerület bontása közben megtalálták a város híres harangöntő műhelyét. Létezéséről korábban is tudtak a szakemberek, de azt hitték, hogy az egykor manufaktúra már nem lehet fel. Egykorú dokumentumok tanúsága szerint 1732-ben öntötték Pécsen az első harangot, és kétszáz évig élt ez a szakma a Mecsek-alján. 1930 táján szűnt meg a családi vállalkozás, minden bizonyon a gazdasági világválság következményeképpen. Az Irányi Dániel tér egyik épülettömbjének bontása hozta napvilágra a harangöntő műhely maradványait. A Janu Pannónius Múzeum helytörténeti munkatársai megtalálták azt a hatalmas, boltíves termet, ahol az olvasztókemence állt és az öntvények voltak, s ahol az öntvények megmunkálása történt. A harangokon kívül más öntvények is készültek itt, például vaskályhák, falkutak, tűzoltó felszerelések. Az épület padlásán a muzeológusok ráakadtak a harangöntő mintájának szinte teljes kollekciójára. Legalább háromszáz jó állapotban lévő mintát gyűjtöttek össze: alakos ábrázolásokat és növényi ornamentikákat, betűket és számokat — fából, gipszből, cserépből. Többségük művészien megmunkált darab. Az egyszerűbb minták viszont igen régiek. Az értékes munkaképek ugyanis nemzedékre öröklődtek a harangműves családban. A harangöntő mintákat restaurálják és konserválják, s a legszebb, legértékesebb darabokat kiállításon bemutatják a közönségnek.

Sutherland halála

Hetvenhat éves korában elhunyt Graham Sutherland, akit az angol kortárs festészet legjelentősebb képviselőjének tartanak. Elsősorban mint portréfestő vált ismertté a II. világháború után. Egyik leg-híresebb műve, a Krisztus ábrázoló gigantikus kép, Coventry új katedrálisát ékesíti. Churchill-portróját a politikus felesége elpusztította, annyira nem tetszett neki.

Anorac-express

Ma egyhónapos NATO-hadgyakorlat kezdődik Norvégia északi részén „Anorac-express” fedőnéven. Az amerikai, brit, holland, kanadai, német és olasz erők bevonásával rendezett gyakorlat célja a norvég hadsereg megerősítése NATO-csapatokkal való közös helyzetben.

Jenkins Belgrádban

Roy Jenkins, az Európai Közösségek Bizottságának elnöke különrepülőgépen Brüsszelből Belgrádba érkezett. Gyuránovics jügoszláv kormányfő megítélésének elejét véve, két napot tölt Jugoszláviában, és megbeszéléseket folytat az EGK és Jugoszlávia kapcsolatairól.

Román aranyásók

Romániában egy elnöki rendelet lehetővé teszi, hogy a nyugdíjasok, családtagjaik és más alkalmazásban nem álló személyek aranykutatási engedélyt szerezzenek, sőt, geológusok tanácsadással és felszerelésekkel segítik az erre vállalkozókat. A hordalékos homokból való aranykitermelésből származó jövedelmük mellett megtarthatják nyugdíjukat is.

TELEKSPEKULÁCIÓ

Veszélyben a Montmartre

Párizs, február 28. Veszélyben a Montmartre, a híres párizsi domb, amelynek tetején magasodik a Sacre Coeur katedrális, a francia főváros egyik legismertebb jelképe. Az impresszionista művészet által annyiszor megörökített domb, ma is idegenforgalmi látványosság: a Tertre tere, a század elejére emlékeztető régi házak között, a festők a turistákat festik, a turisták a piktorokat fényképezik.

A romantikus épületek között azonban egyre gyakrabban lehet látni támaszgerendákat. Hol csatornák szakadnak le, hol falak repedeznek meg. A városrész lakói nyugtalanok, annál is inkább, mivel a veszélyek csak sokasodnak. Egy tanulmányi iroda megállapította, nagyobb méretű baleset, földcsuszamlás sem kizárt. A montmartre-i domb mészsziklát ugyanis valóságos airtrendszer járja át, ezek a föld alatti üregek,

BELGA BLICCELŐK BÁNATA

Brüsszel, február 28. A brüsszeli rendőrség közlekedést ellenőrző csoportja — amely a belga fővárosban található kevés parkolóhely miatt békésen osztagatja a bűrságokat — arra a következtetésre jutott, hogy a vékes autók szélvédőjére biggyesztett büntetőcédulák sokszor hitegen hagyják a kihágókat. A büntetések befizetését ellenőrző csoport nem győzi az első, a második, majd az utolsó figyelmeztetéseket kiküldözgetni. Az elintézetlenül maradt akciók lassan papírhévyt alkotnak. Az illetékesek most taktilik változtattak. Aki büntetését harmadszori figyelmeztetésre sem fizeti be, gépkocsijának rendszámát egy fekete könyvbe kerü. A „mindentudó” könyv a közlekedést ellenőrző rendőrök zsebében lapul. S ha ők elkaonnak egy-egy ilyen kocsit, tüstént egy központi garázsba vontatják. A fedélkény tulajdonossal szemben újabb, gyorsabb eljárás indul. Az „expressz tarifa” természetesen az előzőnél tekintélyesebb összeg, s ami még fájóbb, a számla kiegyenlítéséig a kocsit s a rendőrség garázsába marad.

(més)

MI LESZ A KANCELLÁR WASHINGTONI ÚTIPOGGYÁSZÁBAN?

Külpolitikai vita a bonni parlamentben

Bonn, február 28.

Sándor István jelenti: Feszült érdeklődés előzte meg Bonnbán a nyugatnémet parlament mai vitáját, amelyben Helmut Schmidt kancellár nyilatkozatban foglal állást a nyugati szövetség helyzetéről és az enyhülési politikáról.

A jobboldali ellenzék által kiprovoált külpolitikai vitának különös jelentőséget ad, hogy Schmidt a jövő héten Washingtonba utazik,

és ott Carter elnökkel tárgyal az afganisztáni események nyomán követendő NATO-stratégiáról. Bizonyos, hogy az NSZK kormányfője egész Nyugat-Európa véleményét tolmácsolja majd a Fehér Házban. Ezt készítették elő az egymásba érő találkók, tárgyalások és telefonbeszélgetések, amelyeket a francia, olasz, brit, belga, holland és nyugatnémet vezetők az elmúlt napokban folytattak egymással.

Bonn szakadatlanul hangsúlyozza szövetségi hűségét Washingtonhoz, de abból sem csinál titkot, hogy nem tetszik neki az a kapkodás, a hosszú távú tervek hiányára való szovjetellenesség, amellyel Carter lép hazai közvéleménye elé.

Schmidt és külügyminisztere, Genscher a legszívesebben elkerülné a

moszkvai olimpia bojkottját és más szankciókat,

mert attól tart, hogy ennek az európai enyhülés — és főként a két német állam viszonya — látja kárát. Iggyekeznek tehát más tereken elébe menni az amerikaiak követeléseinek. Ezért várhatóan már ma bejelenti hivatalosan is, hogy három százalékkal — több mint egymilliárd márkával — növelik az NSZK ideai katonai költségvetését.

Az ország oroszországi és Törökországé lesz.

Matthöfer pénzügyminiszter a fő szervezője annak a NATO-akciónak, amelynek keretében a súlyos belső bajokkal küzdő déli szövetséges sürgős vértömlesztést kap. Hasonlóan jelentős összegeket küld Bonn Pakisztánnak is. A márkamilliók azonban nem elégítik ki az őszi választásokra készülődő keresztény pártokat. A CDU — CSU vezérszónokai, Kohl és Strauss a parlamentben várhatólag a Bundeswehr azonnali erősítését és a szocialista országokhoz fűződő kapcsolatok „lehűtését” követelik majd a kormánytól.

Indián konferencia

Cuzco, február 28.

Tegnap a perui Cuzco melletti Ollantaytambo nevű régi inka erődtámaszban megnyílt az indián népek első latin-amerikai konferenciája. Az indián népek világtanácsa által szervezett fórum munkájában 9 dél-amerikai ország mellett részt vesz több európai, észak- és közép-amerikai ország, valamint Ausztrália küldöttsége is.

Francia árindex

Párizs, február 28.

Egyetlen hónap alatt — januárban — 1,9 százalékkal emelkedtek a kiskereskedelmi árak Franciaországban. Ez az elmúlt két évtized egyik „legrosszabb” inflációs indexe. 1959 januárjában az ár-emelkedés 2,4 százalék, 1974 januárjában 1,7 százalék volt. A januári árindex összetevői: a ruházati cikkek ára 0,6, más iparcikkek ára 3, az üzemanyagoké 8,3, a lakbérék 3,5, a vendéglátóipari árak 1,8 százalékkal emelkedtek decemberhez képest.

EGYELŐRE: KIVÁRÁS...

Az olasz szocialisták állásfoglalása

Róma, február 28.

Gino Pallotta telefonjelentése:

Az Olasz Szocialista Párt vezetősége tegnap esti ülésén megerősítette: korábbi elhatározásához híven megvonja a bizalmat Cossiga kormányától.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a kormányváltást nyomban kibontják.

Válószerű, hogy a bizalmi kérdést csak később, a kereszténydemokraták nemzeti tanácsának március 5-re összehívott ülése után vetik föl a parlamentben.

Római megfigyelők úgy vélik: a szocialisták megvárják, kik kerülnek a ke-

reszténydemokrata párt élére. Ha az új vezetés hajlandóan mutatkozik a szocialistákkal közös koalíció megalakítására, s ebben Craxiék jelentős tisztségeket tölthetnek be — netán a miniszterelnökséget is nekik juttatják —, akkor állnak fenyegetésüktől. Ellenkező esetben

a később összehívandó központi vezetőségi ülésen vitára bocsátják a bizalmikérdést,

s megpecsételik a Cossiga-kabinet sorsát. Az sem kizárt, hogy ebben az esetben egyszersmind az idő előtti választások kiírását szorgalmazzák.

„Hajhúzás és politikai megbélyegzés”

Peking, február 28.

A kínaiak körében újfajta szólásmondás járja. Eszerint a kulturális forradalom előtt a tömegek féltek a vezetőktől, a kulturális forradalom alatt a vezetők rettegtek a töme-

gektől, manapság viszont senki sem tart senkitől. Ezt a mondást tükrözi az Anhuji Zsipaó című tartományi lap kommentárja, amely síkraszáll a párton belüli zűrzavar felszámolása, illetve a bíralt és az önbírálat rangjának helyreállítására mellett.

Mint a tartományi pártlap rámutat, az elmúlt másfél évtizedben jelentősen visszaesett a Kínai Kommunista Párt tekintélye és meggyengült harc-készsége.

A vezetők és a párttagok egy része feladta a bíralt és az önbírálat módszerét és behelyettesítette azt a „hajhúzás, a politikai megbélyegzés és a ledorongolás” gyakorlatával.

Ugyanezek az emberek most arra az álláspontra helyezkednek, hogy az említett három módszert újakkal kell helyettesíteni, azaz nincs többé szükség vezetésre, nem kell követelményeket állítani és nem szabad bírálni.

Ez a magatartás anarchiát idéz elő a párton, tovább gyengíti annak tekintélyét és harc-készségét, lejárta a vezetést a tömegek előtt.

Az Anhuji Zsipaó kommentárja az említett jelenségek döntő okát abban látja, hogy rendkívül erős frakciós tevékenység folyik a párton belül.

s a különböző frakciók és csoportosulások képviselői támogatásban részesülnek bizonyos felsőbb vezetők részéről. Ennek a tudatában azután teljes biztonságban soroznak fel és vernek vissza mindenfajta bíraltot. Az emberek félnek tőlük és nem mernek határozottan fellépni ellenük.

TAVASZ AZ ÜGETŐN

Március 2-án, vasárnap du. 2 órakor:

TAVASZI HENDIKEP

A Kerepesi úti ügetőpályán.

G. — Sz.

A Textron-botrány háttere

A világgiacon, mint ez jól ismert, éleződik a konkurenciaharc. A vevőket egyre nehezebb meggyőzni arról, hogy szükségletüket egy bizonyos cég termékeivel lehet a legjobban kielégíteni. Fokozottan áll e megállapítás a fegyverkereskedelemben, ahol a vásárlók száma korlátozott, nagyobb mennyiségű hadianyagot ugyanis csak a kormányok vásárolnak. A megrendelés értéke jelentős, a döntés szűk körű szakembercsoport kezében van. Természetes tehát, hogy a szállítók időről időre megkísérik a döntéshozók befolyásolását. A tét megéri, a próbálkozás kifizetődő. A közelmúltban ilyen ügy került nyilvánosságra az Egyesült Államokban. Van azonban az esetnek egy pikantériája: a megvádolt cég volt elnöke jelenleg az Egyesült Államok pénzügyminisztere, William Miller.

Jó étvágyú urak a Pentagonból

E vádnak már „történelme” van. Az elmúlt évek során az USA Értékpapír és Tőzsdebizottsága több multinacionális vállalat könyveit vizsgálta meg, hogy illegális csúszópénzek nyomára bukkanjon. A revízió kimenetele általában nem volt tragikus; az esetek többségében a Bizottság és a megvádolt vállalat ki egyezett. (A vállalat vállalta, hogy nem fog többet vesztegetni és ennek érdekében megfelelő intézkedéseket tesz. Mivel ez az ítélet végül is homályban hagyta a múltat, a vállalat hírneve nem károsult, az esetet így le lehetett zárni.) A fenti utat választotta a Textron helikoptergyár is, melynek 1974–78. között éppen Miller volt az elnök.

A többi vállalati aktától eltérően azonban az Értékpapír és Tőzsdebizottság elhatározta a Textron-per újrafelvételét. A Bizottság február elsején a New York-i kerületi bírósághoz benyújtott keresetében azt állítja, hogy 1971–78 között a vállalat 10 különböző országban összesen 5,4 millió dollár összegben osztott szét csúszópénzt, hogy helikopterei versenyhelyzetét javítsa. Arra hivatkozik, hogy például Ghanában egy repülő-tiszt 300 ezer dollárt kapott két légi jármű vásárlásának elősegítésére. A beadvány ugyan elismeri, hogy a vesztegetések időpontjában a piaci pozíciók ilyen módon történő javítása, az amerikai törvények szerint nem volt illegális, a kifizetéseket azonban be kellett volna jelenteni és ez nem történt meg. (Hogy miért, az józan észsel teljesen érthető.) A Textron hazai tevékenysége is kifogásolható. A vád szerint 1974. és 1978. között a cég pénzéből 600 ezer dollárt költöttek olyan Pentagon-tisztviselőket etetésére és itatására, kiknek a helikoptervásárlásokban szavuk volt. Az előírások itt pedig világosak: kormánytisztviselő szállítóktól semmit sem fogadhat el.

Mit tudott Miller?

A közvéleményt elsősorban az érdekli, tudott-e a kényes ügyekről maga Miller. 1973-ban, amikor a pénzügyminiszteri kinevezés szenátusi megerősítése folyt, a volt cégnél Proxmire szenátor kérdésre határozottan nemmel felelt. A ghanai eladásról szóló pletykák már akkor is felmerültek. Ekkor Miller időt kért, tanácskozott munkatársaival, majd meggyőző válasszal tért vissza: ki-

vizgálták az üzletet, semmi rossz nem történt. A szenátorokat a kijelentés meggyőzte, a bizottság elnökét, Proxmire-t azonban kevésbé. A meghallgatás végén nemmel szavazott.

Időközben újabb tények kerültek napvilágra. A buzgó Bizottság egyik jelentése azt tartalmazza, hogy a vesztegetéseket a Textron három olyan magas rangú vezetője hagyta jóvá, kik Millerrel napi kapcsolatban álltak. Ennek fényében legáltalában kérdéses, hogyan lehetett a csúszópénzek ügyét vállalaton belül úgy elkonszpirálni, hogy maga az elnök végig tudatlan maradhatal.

Vesztegetés, hamisítás

Még rosszabbul áll a Pentagon-vendégségek ügye a pénzügyminiszter szempontjából. Miller nemrég sajtóértekezleten volt kénytelen elismerni, tudott a hatalmas számlákról. Úgy vélekedett azonban, hogy a törvénytelen séget nem a vállalat követte el, hanem a miniszteri ümi tisztviselők: azzal, hogy elfogadták a vendéglátást. Proxmire szenátor az újabb vizsgálatlall természetesen igazolva láthatja korábbi gyanúját. Egy nyilatkozatában már úgy véli, bebizonyosodtak a vádak: a vesztegetés az üzletpolitika része volt, a könyvelést szisztematikusan meghamisították és a terhelő dokumentumokat megsemmisítették. Ezek után nem lenne meglepő, ha a szenátus Bankbizottsága vizsgálatot indítana.

Az egész Textron-ügy igazi jelentőségét az adja, hogy 1980 választási év. Egy magas rangú kormánytisztviselőt érintő vizsgálat — könnyen adu lehet az ellenjelöltek kezében.

ELSŐ: BOL D'OR

Az év motorkerékpárja: a Honda CB 900 F „Bol d'Or”.

Legnagyobb sebesség

A győztes műszaki adatai: a soros, négyhengeres, dupla vezérműtengelyes, 16 szelepes, 892 köbcentis motort négy 32 milliméteres Mikuni-porlasztó eteti.

Kétkerekű Cadillac

Ami a jövőt illeti: a Harley-Davidson amerikai motor-kerékpárgyár idej programja hatféle, V2 hengeres motort tervez.

Mokány modell

S figyelmet érdemlő újdonság: a Mokány (angol nyelven Spunky).

A NAP PROGRAMJÁBÓL

RÁDIO

Február 23., csütörtök KOSSUTH: 14.21: Szabadpólc. - 14.51: Indulók fűvőszekarra. - 15.00: Hírek. Időjárás. Szót kérek! - 15.10: Kóruspódium. - 15.27: Litera-Tura. - 15.37: Műsorajánlat. - 16.00: Ütközben. - 16.05: Kazinczy Ferenc válogatott művel. - 16.15: Kozák Gábor népi zenekara játszik. - 16.40: Bemutattuk új felvételiünket. - 17.00: Hírek. Időjárás. Ütközben. - 17.07: A magunk érdekében, a magunk védelmében. - 17.32: A Rádiószínház híradója. - 18.15: Hol volt, hol nem volt... - 18.25: Mai hangulatunk. - 18.28: Hallgatóink figyelmébe! - 18.30: Esti Magazin. - 19.15: A próféta. - 20.03: A zeneirodalom remekműveiből. - 20.53: Színes népi muzsika. - 21.40: A Dunánál. - 22.00: Hírek. Időjárás. - 22.15: Sport hírek. - 22.20: Tíz perc külpolitiká. - 22.30: Brahms. - 23.16: Ivan Szablyanin. Részlet Glínka operájából. - 24.00: Hírek. Időjárás. - 0.10: Idrányi Iván táncdalaiból.

3. MŰSOR: 14.00: Danny Kaye Rodgers Kettesével c. zenés játékból énekel. - 14.25: Kamaramuzsika. - 16.00: Zenei lexikon. - 16.20: Népdalgyűjtő úton a Közép-Volga vidéken. - 16.33: Popzene sztereóban. - 17.35: Hangfelvétel felső fokon. - 19.00: Hírek. Időjárás. - 19.05: Disputa - még mindig arról, hogy van-e zenei izlésünk. - 19.35: Hosszú gyepől, rövid gyepől. - 20.00: Geraint Evans és Irina Bogacsova operáriákat énekel. - 20.35: Újdonságainkból. - 21.20: Richard Strauss: Alpesi szimfónia. - 22.11: Horvitzky Zoltán: VI. vonósnégyes. - 22.30: Hírek. Időjárás.

Február 23., péntek KOSSUTH: 4.25-7.50: Jó reggelt! A Kossuth rádió reggeli műsora. - 8.00: Hírek. Időjárás. - 8.05: Műsorismertetés. - Kb. 8.20: A mai nap kulturális programjából. - 8.27: A magyar titkosírástól. - 8.37: Kamarazene. - 9.30: Melyik az az egy? - 9.50: Lottószórolás. - 10.00: Hírek. Időjárás. - 10.05: Hétszínvirág. - 10.35: „O, nagy kerek kék ég...” - 10.40: Martha Angelici operáriákat énekel. - 10.59: Lottóeredmények. - 11.00: Örmök kertjében. - 12.00: Déli krónika. - 12.20: Ki nyer ma? - Tatabányán. - 12.30: Reklám. - 12.35: Hétszínvirág. - 13.57: A csavargók.

PETŐFI: 4.25-7.50: A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. - 8.00: Hírek. Időjárás. - 8.05: A Stúdió 11 játszik. - 8.20: Tíz perc külpolitiká. - 8.30: Hírek. - 8.33: Slágerműzeum. - 9.18: Harminc perc alatt a Föld körül. - 9.48: Reklám. - 9.50: Lottószórolás. - 10.00: Zenedéleltét. - 11.45: Táncczenei koktéll. - 12.30: Hírek. - 12.33: Édes anyanyelvünk. - 12.38: Népi muzsika. - 13.15: Nőkről nőknek. - 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés.

3. MŰSOR: 8.58: Műsorismertetés. - 9.00: Iskolatvé. - 9.30: Szimfonikus zene. - 11.00: Hírek. Időjárás. - 11.05: Nagy mesterek kamarazenéjéből. - 13.00: Hírek. Időjárás. - 13.05: Műsorismertetés. - 13.07: Iphigenie Aulisban.

TELEVÍZIO

CSÜTÖRTÖK: 14.50: Iskolatvé. Történelem. (ism.) - 15.20: Rajz. (ism.) (Színes) - 15.40: Napköziseknek - szakköröknek. Táplálékaink. - 16.15: Hírek - 16.20: Az éjszaka angyalai. Beiga filmsorozat. VII.3. rész: A nyakék körbejár. (ism.) - 17.15: Tizen Tülik Társasága. - 17.55: Tévébörze. - 18.05: Telesport. (Színes) - 18.30: Zárószámadás. Raporiműsor. - 19.00: Reklám. - 19.10: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes) - 19.15: Esti mese. (Színes) - 19.30: Tv-Híradó. (Színes) - 20.00: Kék fény. Raporiműsor. - 21.00: Bertolt Brecht: Puntilla úr és szolgálója. Matti. Népi komédia zenével.

EXPRESSZ

ÁLLÁS

Csemegye Kereskedelmi Vállalat felvételre keres bér-ügynöki és SZTK-ügynöki pozíciókat. Jelentkezés: személyzeti osztály, Bp. XI., Budafoki út 95-97. Tel.: 453-720/158.

Magánkörű Obudán kézilány-mosogató munkára dolgozó keres. Szombat, vasárnap szünnap. Érdeklődni: 682-937, 17 óráig.

Költésügyi folyószámú üzem felsőfokú képesítéssel rendelkező férfit keres felvételre önálló pénzügyi munkakörbe. Érdeklődni lehet a 342-967 telefonon 7-től 15-ig.

Az Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet 1145. Budapest, Amerikai út 57. azonnali felvételre keres konyhai kiegészítőket, konyhalegényit, más területre takarítók, (nyúzóvas) és nyugdíjkor megtagadását (mellélt) jelentkezők az intézeti vezető főnövére.

Keleti-pesti Vendéglátó Vállalat felvételre keres vállalkozókat, lakatosokat, asztalosokat, vízvezeték-szerelőket. Jelentkezés: Bp. VIII., Bezerydy út 8. sz. alatt. Tel.: 531-105 és 542-590.

Fekvésközvetítés felvételre keres 8 napra fél 8-tól 6-ig dolgozó, ápolót keresek. Tel.: 120-837, 8-11-ig.

Meghívható kőműves a szakma minden ágában magát feltaláló, állandó munkát keres szülőföldjére. Jelentkezni lehet a 18-57-es telefonszámra. Hivatásos jogtisztviselő van. Volt kispáros EH 91234 jellegű a kiadóba.

Thália Színház azonnali belépésre felvételre keres munkásokat, világosítókat és takarítókat. Jelentkezés: Budapest VI., Nagymező u. 22-24., porta.

Képesített könyvelőt, gépkezelőt, üzemőrt és hivatásos jogtisztviselőt keres a Hírlapkiadó Vállalat. Jelentkezés: Bpest VIII., Blaha Lujza tér 3.

Royal Nagyszálloda felvételre keres az alábbi munkakörökbe: szobalány, elszámoló, üzemi segédmunkás, karbantartó, hűtőszobás segédmunkás. Jelentkezés a munkügyi osztályon (Bp. VII., Lenin krt. 49.).

Minisztérium szolgálatára részleg felvételre keres (bűntörvény, építőmunkások) érte 30-50 éves korig, legalább 10 éves gyakorlattal, építészeti ismeretekkel (45 éves korig), épületgépészet ismeretekkel is rendelkező, konyhai segédmunkást. Jelentkezés telefonon: 13 és 15 óra között, 122-400; 325-160; központi számokon, a 18-57-es és 14-92-es mellékben.

Munkaügyi főosztályt, munkavégzési és tiszteki osztályt, előadó, gyorsírókat keres felvételre a Pest megyei Tanács Kórház, Keresztvárosi kórház. Jelentkezés: szakmai képzéssel rendelkezők előnyben. Jelentkezni lehet a munkügyi osztályvezetőnél.

Tökövel, szakmai végzettséggel, több éves gyakorlattal vendéglátó üzletbe társulni kívánók. Központ: Esté: 644-718.

Zöldégetés felvételre keres az alábbi munkakörökbe: szobalány, elszámoló, üzemi segédmunkás, karbantartó, hűtőszobás segédmunkás. Jelentkezés a munkügyi osztályon (Bp. VII., Lenin krt. 49.).

ADÁS VÉTEL

Olasz női 46/48 ruhák, cipők, kabátok, pongolyák stb. sürgősen eladó. 656-793, Hegyalja út 2/A. Bartha.

INGATLAN

Zöldégetésben 2 szoba összkomfortos tehermentes örökfalas 400 ezer kft. részre beosztottan eladó. Telefon: 287-144.

VEGYES

Parkettacsiszolás, lakozás, parkettázás, pvc-szönyegpadló-ragasztás. 336-051, 152-399, Pili.

JÁRMŰ

Molnár autókárptözés fogalom! Szönyegezés, ajtókarptözés, fenékfűtés, felújítások, luxusmunkák 1181 Kosár u. 10. 480-320.

LAKÁS

Leinformálható fiatal értelmiségű telefonos lakást keres. Érdeklődni lehet a 18-57-es telefonszámon.

KÖSTOLJA MEG A TÁVOL-KELET ÍZEIT!

PEKIYARI, YAKITORI, SUKIYAKI, TANDORI CIRKE és az ázsiai konyhaművészet egyéb remekei megtalálhatók A DUNA INTERCONTINENTAL SZALLODA RENDEZ-VOUS ÉTTERMÉNEK ETCLAPJÁN február 29-én.

Asztalfoglalás: 184-141.

Robbanás az aranybányában

Johannesburg, március 22.

Öt színes bőrű bányász veszítette életét, további három eltűnt, amikor tegnap robbanás történt egy Johannesburg környéki aranybányában. A robbanás 3500 méteres mélységben történt, okáról a hírügynökségi jelentés nem közölt részleteket.

BULGÁRIA

Kihasztnátlan kapacitások

Szofia, március 22.

A bolgár népgazdaságban az év első két hónapjában folytatódott a tavaly bevezetett új gazdasági mechanizmus követelményeinek fokozatos érvényesítése, de az addig elért eredmények ellenére a termelési kapacitások kihasználatlansága, a nem megfelelő technológiai és munkafegyelem, s más szubjektív természetű hiányosságok miatt sok helyen továbbra sem használták ki maradéktalanul a rendelkezésre álló lehetőségeket. Emiatt a munka hatékonyságát számos vállalatnál nem sikerült a tervezett mértékben emelni — állapítja meg az Ikonomiczeszki Zsvot című bolgár gazdasági hetilap legutóbbi számában a bolgár gazdaság idei eredményeit elemelve.

LIU SAO-CSI MŰVE, EGYMILLIÓ PÉLDÁNYBAN

Politikai bestseller a kínai könyvesboltokban

Peking, március 22. Éliás Béla, az MTI tudósítója jelenti: Több kínai könyvkiadó egyidejűleg jelentette meg szokatlanul nagy példányszámban a nemrég rehabilitált Liu Sao-csi volt államelnök „Hogyan legyünk jó kommunisták?” című könyvét. A sanghaji kiadó dolgozói lemondtak hétfői munkaszüneti napjukról, hogy időben elkészüljön Liu Sao-csi könyvének egymillió példányszámú új kiadása.

PALESZTIN PANASZ

Waldheim aggódik a libanoni helyzet miatt

New York, március 22.

Az Izraellel együttműködő jobboldali milicisták az elmúlt huszonegy órában szinte megállás nélkül lövtek tüzérrel az Izraellel határos dél-libanoni településeket. Tavaly nyár óta nem érte ilyen heves támadás ezt a térséget. A Libanonban állomásozó ENSZ-erők szóvivője szerint Szidon dél-libanoni kikötővárosban, egy kórházat, egy iskolát, egy közigazgatási épületet, Tryben az ENSZ-erők kaszárnyáját érte találat. A szóvivő elmondta, hogy

a becsapódó lövedékek között 175 milliméteres kaliberűek is voltak.

Ezeket olyan ágyúból lőtték ki, amellyel csak az izraeli csapatok rendelkeznek.

Ghasszan Tueni, Libanon ENSZ-nagykövete tegnap New Yorkban levélben tiltakozott Kurt Waldheim főtitkárnál és a Biztonsági Tanács elnökénél a dél-libanoni agressziós cselekmények miatt. Libanon ENSZ-képviselője hangsúlyozta, hogy

a jobboldali erők és Izrael dél-libanoni akciói a nemzetközi békét és az egész Közel-Kelet biztonságát veszélyeztetik.

A Waldheimhez eljuttatott levél rámutat arra, hogy Libanon fenntartja a jogát,

hogy a helyzet további súlyosbodása esetén a Biztonsági Tanács sürgős összehívását kérje.

Waldheim tegnap aggodalmának adott hangot a súlyosbodó dél-libanoni helyzet miatt, s a harci tevékenység azonnali beszüntetésére szólított fel. A Waldheim-nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a tegnapi dél-libanoni tüzérési párbajt a Szaad Hadad órnagy vezette, az izraeliek szolgálatában álló, jobboldali milicisták robbantották ki.

A Wafa palesztin hírügynökség bejelentette, hogy a Palesztinai Felszabadítási Szervezet panasszal él a világszervezetnél a Szidon elleni izraeli tüzérési támadás miatt. A PFSZ utasította ENSZ-megfigyelőit, hogy továbbítsák Waldheimnek a szervezet panaszát.

CSEHSZLOVÁKIA—ANGLIA

Kulturális együttműködés

Prága, március 22.

A csehszlovák—brit kulturális, oktatási és tudományos együttműködés és cseré 1980—82. évi programjáról Prágában tartott négy-napos kormányközi megbeszélések tegnap befejeződtek. A tárgyalások eredményeként a két küldöttség okmányt írt alá, amely az együttműködés további fejlesztésének feltételeit foglalja magában.

INDONÉZIA

Parti vizek

Djakarta, március 22.

Az indonéz kormány igényt tart a népes szigetvilágot körülvevő 200 mérföldes tengerzónára, az említett tengerészeti természeti kincseinek kiaknázási jogára — jelentették be hivatalosan Djakartában.

SPORTOLÓK A FEHÉR HÁZBAN

Carter elnököt nem tapsolták meg

Washington, március 22. Heltai András, az MTI tudósítója jelenti:

Carter elnök tegnap személyesen gyakorolt nyomást az amerikai sportolókra, akiknek többsége változatlanul részt szeretne venni a moszkvai olimpián. Az Egyesült Államok Olimpiai Bizottsága azonban továbbra sem döntött, miközben sorozatos kudarc kíséri a Washington tervezte „ellenjátékokat”.

Mintegy 150 amerikai olimpikon és sportvezető hallgatta meg a Fehér Házban Carter elnököt, aki

húszperces, szenvedélyes szónoklatban magyarázta, miért nem engedi a kormány amerikai sportolók részvételét a moszkvai játékokon.

A fehér házi találkozó légkörére jellemző volt, hogy az elnököt — ilyen alkalomkor teljesen szokatlan módon — nem tapsolták meg. Beszéde után az újságírókat kiküldték a teremből, hogy ne legyenek tanúi a vendégek kérdéseinek, kijelentéseinek. A

sportemberek a találkozót követő sajtótájékoztatójukon közölték:

a 97 sportoló közül csak 29 támogatja a bojkottot,

44-en ellenzik, míg a többiek még nem formáltak véleményt.

A valójában illetékes testület, az Egyesült Államok Olimpiai Bizottsága, mint eddig is, időnyerésre játszik, abban a reményben, hogy megváltozik a kormány álláspontja. A bizottságnak legkorábban az április 11—13-i ülésén kell döntenie a részvételről. A végső határidő május.

A Carter-kormány vizsgálja „ellenjátékokat” próbál szervezni a Moszkvából távolmaradóknak, de a kísérletek, amint várható volt, sorozatos kudarcra járnak. Külügyminisztériumi források szerint Washington lemondott arról, hogy különleges érmekeket adjon ki, és látványos díjkiosztási ünnepségeket rendezzenek a tervezett találkozókon — mivel alig van jelentkező.

MONTE CHRISTO ÁLHÍR — KISSINGER-NYILATKOZAT

Részletek a részvényekről

A részvény a kapitalizmus korai szakaszában terjedt el. A gomba módra szaporodó vállalkozásoknak pénzre volt szükségük, a bankok pedig már képtelenek voltak az igényeket kielégíteni. Az ígéretes ötlettel bírók kénytelenek voltak szélesebb körhöz fordulni. Részesedést ajánlottak fel azoknak, kik hajlandónak mutatkoztak tőkéjüket rendelkezésre bocsátani. Így viszonylag kisebb összegeket is fel lehetett használni, a kívánt pénz könnyebben összejött. A befektető tanúsítványt kapott, ezzel pénze arányában a vállalkozás tulajdonjogát is megszerezte, a nyereségből osztalék illette meg. Befektetése ezenkívül még egy szempontból kecsesgáthetett profitál: ha a vállalkozás prosperált, tulajdonjogrészt (részvényeit) magasabb áron adhatta tovább.

A szabadverseny korából a gazdaságtörténet jó néhány hírtelen meggazdagodást ismer. Legendák keringenek róla, hogyan tettek szert vagyona egyes olajtársaságok részvényeinek tulajdonosai. A feljegyzések és az irodalom azonban ellenkező esetekről is tud. Jókai Mór „Fekete gyémántok” című regényében a vidéki kereskedő minden pénzét elveszti, amikor a bondavári bányatársaság csödbe jut és vélhetően sokan megérették azt is, amikor Monte Christo grófja Don Carlos spanyolországi hatalomátvételek álhírrel idézett elő árfolyamesést a párizsi tőzsdén.

A mai kapitalizmusban a vállalkozások döntő többsége már részvénytársasági formában működik, a csatládiban maradt cégek száma igen ritka. A részvényesek jogait részletes jogszabályok védik. Így elvileg a részvényes joga a vállalatvezetés megválasztása és akaratát az üzletmenetben is érvényesít-

heti. A gyakorlatban minimális azonban a befektetők ellenőrzési lehetősége. A részvényes ugyanis csak annak mértékében hallathatja szavát, amekkora tulajdoni hányaddal bír. Mármost hiába van egy nagyvállalatnak akár százezer részvényese, az értékpapírok többsége néhány nagy befektető intézmény (biztosítótársaságok, alapítványok) kezében van. Tényleges irányítási joggal tehát csupán ez a kör bír. A kisrészvényesek így hiába próbálkoznak akár többen is szövetkezve, álláspontjukat érvényesíteni, a nagy pakett-tulajdonosok szavazatával szemben kudarcuk elkerülhetetlen. A General Motors részvényeseinek közgyűlésére az egyik befektető például csaknem minden évben olyan határozati javaslatot terjesztett be, hogy a vállalat „vonuljon ki” a fajúldozó politikát folytató Dél-afrikai Köztársaságból. A javaslatot a szabályok szerint először az igazgató tanács tárgyalja meg, melyben a legtöbb részvényrel rendelkezők képviselői kapnak helyet. Miután az igazgató tanács az elképzelést elvetette, a javaslat a közgyűlésen is csak minimális szavazatot kaphatott.

A részvényesek többsége kevésbé érdeklődik a politikai kérdések iránt, számukra a legfontosabb, hogy befektetésük minél nagyobb hasznot hozzon. Ha úgy látják, hogy erre nincs kilátás, pakettjüket a részvénytőzsdén minden további nélkül eladhatják. Ily módon előfordulhat az is, hogy egy másik tőkés csoport, folyamatos vásárlással, akár az ellenőrzést biztosító részvénytömeget is megszerezheti. Az esetleges visszaélések elkerülésére külön jogszabályok születtek. Ha egy vállalkozás egy másik cég tulajdonát kívánja megszerezni, úgy szándékát nyilvánosan deklarálnia kell. A célpon-

tul kiszemelt pedig védekezhet: ellenpropagandát fejthet ki vagy kérheti a bíróságtól a fúzió törvénytelennek minősítését.

A részvény jövedelme több tényezőtől függ. A legfontosabb a vállalkozás teljesítménye, ezt az egy részvényre eső adózott nyereséggel mérik. Ezt az összeget azonban nyilvánvalóan nem lehet teljesen kifizetni, abból kell ugyan- is beruházni, forgótőkét növelni. Az osztalékpolitika ugyancsak vita tárgyat képezheti. Vannak cégek, melyek jó üzleti évben rekordösszegeket fizetnek ki és, rosszabb időkben pedig semmit. Más vállalatok felfogása konzervatív: nem fizetnek ugyan kiugróan magas osztalékot soha, de részvényeseiknek lanya üzletmenetben is juttatnak valamit. Elképzelhető persze veszteséges időszak is — a befektetők ekkor csak a konjunktúra jobbra for-

dulásában reménykedhetnek.

Mivel a részvények ára különböző, az osztalékok értékét sem lehet közvetlenül összehasonlítani, leggyakrabban a részvényekre eső jövedelmet az értékpapír árfolyamához viszonyítják. Ennél fogva kedvezőbb befektetési lehetőségnek az számít, mely a részvény árának nagyobb hányadát jelentő osztalékot hoz. E számítást persze ajánlatos sokszor elvégezni, hisz az árfolyamok állandó mozgásban vannak és a gazdasági eseményeken kívül a politika változására is érzékenyek. Amikor annak idején Kissinger úgy nyilatkozott, hogy a vietnami béke már közel van, az árfolyamok látványosan emelkedtek. Carter elnök emlékeztetés embargócsomagjára viszont a tőzsde — tükrözve az üzleti körök hangulatát — árcsökkenéssel reagált.

(G. — Sz.)

TAVASZRA
divatos fazonú

BALLON-ÉS ÁTMENETI KABÁTOK

(bébi- és lányka-méretben)
344 Ft-tól 695 Ft-ig.
Gyermekcipők 19-estől 40-es méretig, divatszínben.
Gazdag választék.

Budapest V.,
Deák Ferenc u. 13.

Busztragédia

Guadalajara, március 22.

Negyvenheten veszítették életüket a mexikói Guadalajara közelében, amikor egy vallási szertartásra tartó autóbusz 65 utasával egy hatvan méteres szakadékbá zuhant.

Tiszai Vegyi Kombinát
LENIN VÁROS

A TISZAI VEGYI KOMBINÁT
forgalomba hozta új termékét,

A CORDEL ZSINEGET

Jellemző tulajdonságai:

- hosszú élettartamú,
- vegyszerálló,
- lágy fogású,
- nagy szakítószilárdságú.

A Cordel zsinég kiválóan alkalmas csomagoláshoz és mindenféle kötözéshez.

Beszerezhető:
A TVK Mintaboltjában
Budapest V., Pálvax köz 2—4.

MIÉRT A MIGRÉN?

Hideg- és melegfront kavargó Európa fölött: az érkező frontok fejfájásra panaszokká alakulnak. Az Egyesült Államokban erről is készült statisztika: évente mintegy 50 millió ember költ el félmilliárd dollárt orvosra és gyógyszerre: fejfájás miatt.

Nansen és Shaw

G. B. Shaw, aki gyakran szenvedett migréntől, egyszer megkérdezte Fridtjof Nansen sarkkutatót, foglalkozott-e már a fejfájás gyógymódjával? Nem, felelte meglepetten Nansen. Nos, ez igen különös, mondta Shaw. Maga arra áldozta az életét, hogy felfedezze az Északi-sarkot, amely senkit sem érdekel, de meg sem kísérelte a főfájás gyógymódját megtalálni, ami minden embert sújt! Egyedül az USA-ban évente 12-25 millió ember szenved hosszabb-rövidebb ideig fejfájásban, amelynek száz fajta van.

Több nő, mint férfi

A száz különböző típusú főfájásnak három fő csoportja van. A legfájdalmasabb a migrén, amely igénybe veszi a fej véredényeit. Migrénben több nő szenved, mint férfi. Ugyanakkor főfájásnak, amelyet feszültség, aggodalom, depresszió, valamilyen lelki folyamat vált ki. A harmadik főfájásfajta az, amely a szervezet valamilyen organikus bajában gyakorolódik. A migrénes páciensek pontosan tudják, mikor kezdődött, milyen sürüsséggel jelentkezik és meddig tart a fejfájásuk. Gyakran hosszabb listával állítanak be a rendelőkbe.

Gyógyító ételek, italok

Hosszú a listája azoknak a híres embereknek, történelmi személyiségeknek, akiknek — biztos adatok szerint — rendszeresen visszatérő migrénjük volt. Néhány név: Chopin, Cervantes, Darwin, Lev Tolszaj, Alfred Nobel, Edgar Allan Poe, Pjotr Csajkovszkij, Virginia Woolf. A migrént számos jó orvosság gyógyítja már: de nem mindegyiket használhatja mindenki, aki főfájásban szenved. Vannak ételek és italok, amelyek migrént okoznak, de másoknál esetleg éppen ugyanezek az ételek és italok elmúlasztják a főfájást.

A NAP PROGRAMJÁBÓL

RÁDÍÓ

Március 22., szombat

KOSSUTH:
14.00: Gondok és viták. — 14.10: Mihalduc: Okor a háztetőn. — 14.30: Igények és lehetőségek az erdő és fagazda-területen. — 15.00: Hírek. — 15.05: Új Zenei Újság. — 15.55: Reklámparadé. — 16.00: 168 óra. — 17.30: A heggedü virtuózai. — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.25: Mai könyvajánlatunk. — 18.30: Hírek. Időjárás. — 18.40: Sport hírek. — 18.45: „A virágzás hűsége”. — 19.50: Ferencz Eva és Tihanyi József népdalokat énekel Baranyai Zoltán furulyázik. — 20.14: Hallgassunk operát! Gluck: Orfeusz. Háromfelvonásos opera. — 21.00: „Szine és fonákja”. — Főszerepben: Keres Emil. — 22.00: Hírek. Időjárás. — 22.10: Sport hírek. — 22.15: A kamarazene kedvelőinek. — 23.20: Romantikus muzsika. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Melódiák közt. — Közben: 1.00: Hírek. Időjárás.

PETŐFI:

14.00: Hárminc perc rock. — 14.30: Hírek. Közeti időjárás. — 14.35: Orvosi tanácsok — az érszűkületéről. — 14.40: Az égszínkék madár. — 15.38: Népdalok. — 16.00: Kórkapcsolás bajnok labdarúgó-mérkőzéséről. — 16.50: Hírek. — 16.55: Pophullám. — 17.40: Kijárók. — 18.30: Hírek. — 18.33: Könyvnyüzenei olimpia. — 19.03: Operettegyüttesek. — 19.30: Sportkrónika. — 19.50: A-tól Z-ig a popzene világában. — 20.30: Hírek. — 20.33: Sport hírek. — 20.38: A Bakfark Consort régi magyar táncmuzsikát játszik, Biktai Júlia sáropatakai diadalokat énekel. — 21.00: Válogatott felvételek. — 21.58: A világirodalom remekel. — 23.00: Hírek. Időjárás. — 23.10: Slágerműzeum. — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:

13.07: Duna utcák. Balogh Elemér rádiójátéka. — 13.49: Opera-művészek. — 15.00: Huszonöt perc beat. — 15.25: Délutáni hangverseny. — 16.38: Az ős kaján. — 16.43: Edes anyanyelvünk. — Zenei anyanyelvünk. — 16.58: Schumann: Jelenetek Goethe Faustjából. — 19.00: Hírek. Időjárás. — 19.05: Bach: A fuga művészete. — 20.39: Gigliola Cinquetti új felvételeiből. — 21.06: Új lemezeinkből. — 21.59: Bela Rudenka operariátokát énekel. — 23.37: Napjaink zenéje. — 23.30: Hírek. Időjárás.

Március 23., vasárnap

KOSSUTH:

6.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás. — 6.05-7.20: Kellemes vasárnapot! — 7.20: Múzeumi híradó. — 7.23: Faluról — mindenkinek. — 7.54: A Közbiztonsági szolgálat tájékoztatója. — 8.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás. — 8.05: Utközben. — 8.10: Ut kontinens hét napja. — 8.26: Népdalok. — 8.55: Zenes reklámturmik. — 9.00: Minden verssek titka. — 9.30: Magyar költők megzenésített versei. — 9.50: Szerkesztői üzenetek. — 10.00: Hírek. Időjárás. — 10.03: Utközben. — 10.02: A leghűbb barátság. — 10.52: Az MRT gyermekkorosa Kodály-műveket énekel. — 11.09: Reklám. — 11.14: Vasárnapi költői. — Közben: 12.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás. — 12.10: Edes anyanyelvünk. — 13.00: Amiben élünk. — 13.10: Felejthetetlen operaelőadások. — 14.00: Rádiólexikon. — 14.30: Kéler Béla: Magyar vígjátéknovellák. — 14.40: Mi lesz, ha nagy lesz? — 15.00: Hírek. Időjárás. — 15.05: Utközben. — 15.10: Reklámkalauz. — 15.13: Népszerű muzsika — világhírű előadók. — 15.59: Régi kövek beszélnének étről és halálról. — 17.00: Hírek. Időjárás. — 17.05: Utközben. — 17.10: ... Közös beszédünk. — 18.00: Népl hangszere muzsika. — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.30: Hírek. Időjárás. — 18.40: Utközben. — 18.45: „En mindig örültem a munkának”. — 19.25: Új lemezeinkből. — 19.54: Töltsön egy órát kedvenceivel! — 20.54: Operett. — 22.00: Hírek. Időjárás. — 22.10: Sport hírek. Totó. — 22.20: Művészlemez. — 23.10: Rettegés. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Könyvnyüzene — színtézőtáron.

PETŐFI:

7.00: Az unitárius egyház félórása. — 7.30: Lehotka Gábor Buxtehude-műveket orgonál. — 7.54: Torna. — 8.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás. — 8.05: Mit hallunk? — 8.30: Miska bácsi levelesládája. — 9.00: Operettkezdők. — 9.30: Világvasárnap. — 10.30: Hírek. — 10.33: Első hét. A Kabarérovat műsora. — 12.00: Jó ebédhez szól a nóta... — 12.57: Dvorszák-Bogár István felid. Allegretto grazioso. — 13.05: Rúgyfakasztó Benedek. Mescjáték. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. — 14.00: Reklámparadé. — 14.05: Híres zenekarok albuma. — 14.30: Hírek. — 14.33: Tűskardió. — 15.30: Színház mérföldkövek? — 16.00: Ujdonságainkból. Magyar népdalok. — 16.30:

Hírek. — 16.33: Utközben. — 16.35: Villon és a többiek. — 16.55: Reklám. — 17.00: Slágerrek mindenkinek. — 17.55: Mit üzen a Rádió? — 18.30: Hírek. — 18.33: A vasárnap sportja. Totó. — 19.00: Nótakedvelőknek. — 19.47: A mikádó. Részlet. Sullivan operettjéből. — 20.20: A világirodalom gyöngyszemei. Horatius költeményei. — 20.30: Hírek. — 20.33: A vasárnap sportja. Totó. — 20.38: Társalgó. — 22.35: Vincze Ottó szerzeményeiből. — 23.00: Hírek. Időjárás. — 23.10: Az Alba Regia dzsesszfesztivál felvételeiből. — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:

14.00: A Bartók-vonós négyes játsszik. — 15.10: Elmélet és gyakorlat. Az innováció. — 15.25: Fritz Wunderlich és Felicia Weathers operafelvételeiből. — 16.03: A bécsi Concertus Musicus Kamarazenekar játszik. — 17.35: Kocsis Zoltán zongorahangversenye. — Közben: Kb. 18.20: Kemény Zsigmond: Három politikai arckép. — Kb. 18.37: Hírek. — Kb. 19.25: Dzsesszfelvételekből. — 19.50: Így láttam Kodályt. A mikrofonnál: Lőrincz Lajos. — 20.21: Hangfelvételek felsőkön. — 21.00: Sztravinszkij: A csalóány. — 22.00: Zene-történeti érdekességek. — 22.26: Decsényi János műveiből. — 23.05: Rendszeresztézés műsora. — 23.30: Hírek. Időjárás.

TELEVÍZIO

SZOMBAT:

14.15: Csak gyerekeknek! Kisfilm-összeállítás. 1. Gyermeksportiskola. Szovjet kisfilm. 2. A XXX. század. Szovjet rajzfilm. — 14.45: Reklám. — 14.50: A „szövetség”. Olasz film. — 16.25: Tornászilányok. Szovjet rövidfilm. (Színes). — 16.45: Hírek. — 16.50: Csata fekete-fehérben. Sakkműser gyerekeknek. Gyalog fogta bátyja. — 17.10: Bevezetés, tárgyalás, befejezés. Dokumentumfilm. (Színes). — 17.35: Termőre fordult évek. Latogatóban Szabolcs-Szatmár megyében (Színes). — 18.43: Reklám. — 19.35: Egy nappal fontos hangulatról. Szócska Rezső műsora. (Színes). — 19.15: Idősek is elkezdhetik. Tévétna. (Színes). — 19.20: Esti mese. (Színes). — 19.30: TV-Híradó. (Színes). — 20.00: Vers- és művészeknek. Ady Endre: A tőr marconusa. (Színes). — 20.05: Egy ház a Körúton. I. rész. (Színes). — 21.25: Offenbach: Orfeusz az alvilágban. Nyitány (Színes). — 21.35: Az előkelő alvilág. Olasz film. (Színes). (16 éven felülieknek) — 23.25: TV-Híradó 3. (Színes).

2. MŰSOR:

13.30: Válgunk el! Sardou és Njác vígjátékának tévéváltozata. (Színes). — 19.30: TV-Híradó. (Színes). — 20.00: A probléma. Jugoszláv rajzfilm. (Színes). — 20.05: Puccini: Tosca. Operafilm. (Színes). — 22.05: TV-Híradó 2. (Színes).

VASÁRNAP:

8.05: Idősek is elkezdhetik. Tévétna. (Színes). — 8.10: Mindenki iskolája. Fizika. Az elektromos áram munkája. (Színes). — 8.40: Matematika. Síklidó. — 8.50: Matematika. Síklidó. — 8.55: Zenes reklámturmik. — 9.00: Minden verssek titka. — 9.30: Magyar költők megzenésített versei. — 9.50: Szerkesztői üzenetek. — 10.00: Hírek. Időjárás. — 10.03: Utközben. — 10.02: A leghűbb barátság. — 10.52: Az MRT gyermekkorosa Kodály-műveket énekel. — 11.09: Reklám. — 11.14: Vasárnapi költői. — Közben: 12.00: Hírek. Lapszemle. Időjárás. — 12.10: Edes anyanyelvünk. — 13.00: Amiben élünk. — 13.10: Felejthetetlen operaelőadások. — 14.00: Rádiólexikon. — 14.30: Kéler Béla: Magyar vígjátéknovellák. — 14.40: Mi lesz, ha nagy lesz? — 15.00: Hírek. Időjárás. — 15.05: Utközben. — 15.10: Reklámkalauz. — 15.13: Népszerű muzsika — világhírű előadók. — 15.59: Régi kövek beszélnének étről és halálról. — 17.00: Hírek. Időjárás. — 17.05: Utközben. — 17.10: ... Közös beszédünk. — 18.00: Népl hangszere muzsika. — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.30: Hírek. Időjárás. — 18.40: Utközben. — 18.45: „En mindig örültem a munkának”. — 19.25: Új lemezeinkből. — 19.54: Töltsön egy órát kedvenceivel! — 20.54: Operett. — 22.00: Hírek. Időjárás. — 22.10: Sport hírek. Totó. — 22.20: Művészlemez. — 23.10: Rettegés. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Könyvnyüzene — színtézőtáron.

Gruntovet emberek. Jugoszláv filmsorozat. X.3. rész: Mamóka halmi készlet. (Színes). — 15.40: Reklám. — 15.45: Műsorainkat ajánljuk! (Színes). — 16.10: A Tejtűz. Dokumentumfilm. (Színes). (ism.). — 17.00: Napóleon és a szerelem. Angol tévéfilmsorozat. IX.6. rész: Marie Walewska. (Színes). — 17.55: Lehet egy kérdéssel több? Vételkedőműsor. — 18.25: Reklám. — 18.35: A Közbiztonsági szolgálat tájékoztatója. — 18.40: Idősek is elkezdhetik. Tévétna. (Színes). — 18.45: Esti mese. (Színes). — 19.00: A Hét. (Színes). — 20.00: Hírek. — 20.05: A Sipsilica. Tévéfilm — I. rész. (Színes). — 20.55: Előszó az MSZMP XII. kongresszusához. Dokumentumfilm. — 21.40: Sport hírek. (Színes). — 21.50: Szerepek. Kincses Veronika és Takács Klára. (Színes). — 22.30: Hírek.

SZÍNHÁZ

Operaház sz.: Manon Lescaut (Komor Vilmos bérl. 6. ea., 7). v.: Az istenek alkonya (S. bérl. 6. ea., 6) — Erkel Színház sz.: Don Pasquale (11. bérl. 6. ea., 7); v.: A ravasz róka (Kállós bérl. 5. ea., de. 11); Sylvia (6. bérl. 6. ea., 7) — Zeneakadémia sz.: Mese-ló muzsika 4. (du. 4); Bécher Mihály zongoraszteje (fél 8); Kisterek: Kósa Gábor ütőhangszeres este (fél 8); v.: Mese-ló muzsika 4. (du. 3); Kocsis Zoltán hangversenye (Zongoraduo-átvitel 4. fél 8) — Nemzeti Színház sz.: Az Urhatnam polgár (7); Dániel az öv közt (Főv. Műv. Ház 7); v.: Csomgor és Tünde (de. fél 11); Budapest-Orpheus (du. fél 3); Csongor és Tünde (7); Dögölt akadémia (Főv. Műv. Ház, 7) — Madách Színház sz.: A pillangók szabdok (du. fél 3); Reginódi történet (7); v.: A mérnök fiú (N. bérl. du. fél 3); Pygmalion (7); sz.: Egy perc volt az életünk (Egyetemi Színház, 7); v.: A bajnok és a fej (Egyetemi Színház, du. fél 3) — Reflektor Színház sz.: Bücsüvácsera (3) — Vigaszínház sz.: Bűn és bűnhődés (7); In memoriam U. I. (fél 11); v.: Házmesterségek (du. fél 3); A 22-es csapatja (fél 3) — Pesti Színház sz.: Defekt (7); v.: Pisti a vízvezetáron (du. fél 3); Orfeusz alászáll (fél 8); József Attila Színház sz.: Weckend a tengerparton (7); v.: Villon és a többiek (du. fél 3); Nagytakarítás (7) — Kamaraszínház: Erdemély elismerése mellett (7) — Vidám Színház sz.: Így éni jó (7); Kis Színház sz.: Dobogóny gyügyuk (fél 8); Vidám Színház v.: A családban marad (du. fél 3 és 7) — Fővárosi Operaszínház sz.: Orfeusz az alvilágban (du. fél 3 és 7); Zsebszínház: Lola Blau (fél 8); v.: Florentin Kala Blau (du. fél 3); Kabará (U. bérl. 3. ea., 7) — Budapesti Gyermekszínház sz.: Tom Sawyer kalandjai (de. fél 11); Pesti Profán ballada (Strádó, 7); v.: A családtagok jövők (de. fél 11); Egy szőke nő (de. fél 3); Thália Színház sz.: Csak semmi szenzáció! (7); v.: Eszünkét lovak, vörös folyón (de. 11); Bal négyes páholy (7) — Varszói színház: A bályányok ledőnek (7); v.: A bályányok ledőnek (7) — Józsefvárosi Színház sz.: Tíz kiló arany (7); v.: Radnóti Miklós Színház sz.: Budapest Nagykövete (7); v.: Candide (3) — Odry Színház sz.: Tizenkét dühös ember (du. 3) — Játékszín v.: A hős (7) — Allami Bábszínház sz.: Hamupipőke (du. 4); v.: Hamupipőke (de. 11 és du. 4); Jókai tőr 10. sz.: Irány az Ezerégyézsaka! (du. fél 3); v.: Irány az Ezerégyézsaka! (de. fél 10 és de. fél 13); Venedegjatek v.: Lujza Gyarda Műv. Ház (XIX.). Gábor Andor u. 22.; Foltos és Pillemagy (de. 10); Csepeli Műv. Otthon (XXI.). Árpád u. 1.); Furfangosok (du. 3) — Főv. Művelődési Ház: Kuriozum Kör Szín. sz.: Az üzlet,

Godó Edgár emlékeiből (du. 5) — Fővárosi Nagycirkusz sz.: Szófia csillagai (du. fél 4, este fél 8); v.: Szófia csillagai (de. 10, du. fél 4, este fél 8).

KÖZLEMÉNYEK

A Bányászati Gépipari Műszaki Főiskola (1031. Budapest, VIII. Nepszínház u. 8.) felvételt hirdet az 1980. szept. 1. tanévre, az alábbi szakokra: Nappali tagozaton: gyártástechnológia, általános gépész, rendszerszervező és műszaki tanár. Esti tagozaton: gyártástechnológia, általános gépész és rendszerszervező. Levelező tagozaton: műszaki tanár, kiegészítő (üzemtermelési oktatással rendelkezők részére) és műszaki oktató szak. Jelenkezési lap és tájékoztató a főiskola portálján kapható. A felvételt jelentkezési lapot, valamennyi tagozatra 1980. március 30-ig lehet a főiskola tanulmányi osztályának megküldeni. (x)

Thermal szalon, pódium. Operett, szonon, musical. Fővárosi művészetek tancos, zenés színháza a Margitszigeti Thermal Szállóban 1980. március 21-én, hétfőn 18 órai kezdettel. Közreműködnek a Főv. Operett Színház művészei. Jegyek kaphatók a Thermal Hotelben, a Danubius Utazási Irodában, (V. Martinelli tér 8.) Tel.: 173-115. (x)

Idegforgalmi és gasztronómiai hetek a Floriánban. Márc. 24-29. márc. 30., szombat; márc. 31-ápr. 20., NDK-hét; ápr. 20., nemzetközi gasztronómiai találkozó. Nemzedékek — kiállítások — filmvetítések (folyamatosan). Florián bevasárló központ III. em. étterem. Bp. III. Florián tér 6-9. Tel.: 638-406. Nyitva: 12-től 24 óráig. (x)

A Pílvax étterem és a turai Gálgamenő MKB MTSZ, a különböző féléket kedvelőket szeretettel várja a Pílvax étteremben, 1980. március 24. és 30-a között tartandó **gidanapokra**. Gidáhusból készült ételkülönlegességek! Asztalfoglalás: 175-802, 176-396. (x)

A Volán-tourist utazási irodák dolgozó március 30-án (vasárnap) 9-16 óráig rendkívül nyitvatartást vállaltak. Ezen a napon valamennyi szociális országos, valamint egyéni és csoportos befűdő társaságok megrendelése esetén az utasoknak a részvételi díjból. Március 30-án várják önt a Volán-tourist utazási irodák! (x)

Már csak egy hédig tart az **ajándékakció a Sütő utcai könyvesboltban!** Március 24-29-e között a Budapest V. Sütő u. 2. sz. alatti könyvesboltunk könyvajándékokat kedvezkedik mindazoknak, akik 100 Ft feletti értékben vásárolnak. Várjuk kedves vásárlóinkat! (x)

A Belkereskedelmi Továbbképző Intézet április 14-1. kezdéssel, 8 hetes, délelőtti, intenzív nyelvi tanfolyamot indít heti 30 órában, német és angol nyelvből kezdő, középfeladók és állanvívás-előkészítő szinten. Tandíj: 4700 Ft. Felvilágosítás és jelentkezés: VIII. Vas u. 9. I. 6. Telefon: 342-449. (x)

Első bál az újjáépített Vigadóban. 1980. március 29-én. Jegyek a Volán-tourist budapesti, valamint győri és miskolci irodájában vásárolhatók. (x)

HÉTVEGI SPORTMŰSOR

Szombat:

Birkózás: köztöltőgású csapatok felszabadulási nemzetközi emléktversenye — Körscarnokban, 13 órától.

Labdarúgás: Diósgyőri VTK — Debreceni MVSC, Diósgyőr 15 ó.; MTK-VM — U. Dózsa, Hungária körút 15 ó.; Sz. MÁV Előre — Pécsi MSC, Székesfehérvár 15 ó.; Pécsi VSK — Rába ETO, Pécs 15 ó.; Salgótarjáni TC — Zalaegerszegi TE, Salgótarján 15 ó.; B. Előre Spartacus — Vasas, Békéscsaba 15 ó.; Ferencváros — Videoton, Üllői út 17.30 ó.; Bp. Honvéd — Dunajvárosi Kohász, Kispeszt 15 ó.; T. Bányász — Volán SC, Tata-bánya 15 ó.

Röplabda: NB I. oszt. mérkőzések, köztük Csepel — Bp. Vasas Dóz (Csepel 14 ó.) félrangadó.

Torna: I. oszt. felnőtt esb. (előírt gyakorlatok) Tornacsarnok 10 ó.

Vívás: Nemzetközi Budapest-bajnokság (párbajtőr), Sportcsarnok 19 ó.

Vasárnap:

Atléta: Országos mezeli futóbajnokság, Dunakeszi, lövész-pályája 10 ó.

Birkózás: Köztöltőgású csapatok felszabadulási nemzetközi emléktversenye a Körscarnokban 10 órától.

Jégkoron: MNK-mérkőzések, Székesfehérváron: U. Dózsa — BVSC 17 ó.; Sz. Volán — FTC 19.30 ó.

Labdarúgás: NB II-es budapesti, illetve totós mérkőzések, (valamennyi 15 órai kezdő-díj): V. Ez-6 — Pénzügyőr, Tábor utca; Kossuth, KFSZ-22, Volán, Szentendrei; Bp. Spartacus — Dunakeszi, Kőér utca; Vác — Dunajvárosi Építők, Vác; BVSC — Jánoshalma, Szőnyi út; Budapest — Esztergom, Budapest; Ganz-Mávag — Szegedi Dózsa, Kőbányai út.

Ökölvívás: Magyar-cseh-ökölvív utánpótlás válogatott mérkőzés, Ajka 10 ó.

Téke: Magyarország — NDK férfi és női válogatott mérkőzés, Knopp utca 8.30 ó.

Torna: I. oszt. felnőtt esb. (szabványgyakorlatok) a Tornacsarnokban 8 órától.

Vívás: Nemzetközi Budapest-bajnokság — női tőr, Sportcsarnok 8. Hetve 13 ó.

Vízilabda: Lokomotív Tornyist Kupa nemzetközi torna a Szőnyi úton 9 órától.

BOJLEREK, VILLANYTŰZHELYEK

SZERELÉSÉT

RÖVID HATÁRIDŐRE VÁLLALJUK

(bojlerről gondoskodunk).

ELEKTROMOS SZÖVETKEZET

Budapest V., Vagyázó Ferenc u. 3.

Tel.: 125-483.

Budapest VII., Thökölly út 26.

Tel.: 429-295.

Budapest VII., Damjanich u. 45.

MINDEN VASÁRNAP VÁSÁRNAP BUDÁN

MOM SZABADIDŐ-KÖZPONT Bp. XII., Csörzs u. 16

Március 23-án 9-től 14 óráig
**Üvegművesek és ötvösök
I. országos vására**
a kupolateremben.

A SZÍNHÁZTEREMBEN

9.30 órakor: Mazsola meséi, Havas Gertrud és B. Kiss István bábműsora.
11 órakor:
Az Építők „Vadrózsák”
Táncgyűjtésének
folklorizmusa.

A JÁTSZÓTEREMBEN

gyékényezés, festés, rajzolás
művészek vezetésével.

A vásárléépő ára: 20 Ft,
a szállóval érkező gyermekeknek díjtalan.

ÚJ TAVASZ...
MEGÚJULT KÜLSŐVEL
várja kedves vásárlóit
AZ ÚTTÖRŐ ÁRUHÁZ

6 Esti Hírlap

Március 22., szombat

Auschwitzi megemlékezés

Varsó, április 21.

Több ezer ember részvételével háborúellenes nagygyűlést tartottak tegnap a lengyelországi Oswiecimben, a volt Auschwitzban, az egykori hitleri koncentrációs tábor területén, abból az alkalomból, hogy a szovjet Vörös Hadsereg 35 esztendeje szabadította fel a tábor foglyait. Az emlékünnepeken Jablonski, a LEMP KB Politikai Bizottságának tagja, az államtanács elnöke mondott beszédet.

Cossiga betegsége

Róma, április 21.

Francesco Cossiga olasz miniszterelnök, a Közös Piac miniszteri tanácsának soros elnöke, belzasodott, és ezért lemondta négy nyugat-európai fővárosba tervezett útját.

Mladenov iraki tárgyalásai

Szófia, április 21.

A hivatalos látogatáson Irakban tartózkodó Petr Mladenov bolgár külügyminiszter baráti légkörben lefolyt megbeszéléseket tartott az iraki vezetőkkel. Mladenovot tegnap fogadta Szaddam Husszejn állam- és kormányfő.

AGGODALOM A JAPÁN SAJTÓBAN

Az „olajháromszög” bonyodalmai

Tokió, április 21.

Flesch István, az MTI tudósítója jelenti:

A tokiói sajtó aggódó kommentárokban figyelmet fordított arra, hogy Japánra nehéz napok várnak.

A kabinet ösztönzésére ugyanis a nagy japán olajimportáló vállalatok eddig elutasították az Iráni Nemzeti Kőolajtársaságnak az olajár felemeléséről előterjesztett javaslatát. Teheránban közölték: ha a japán cégek nem hajlandók átvenni hordónként 35 dollárt az eddigi 32,5 dollárért adott olajat, akkor leállítják a szállítást. Moinfar iráni kőolajipari miniszter japán lapudósítónak kijelentette, hogy országa mind ez ideig kereskedelmi, nem pedig politikai kérdésként kezelte az új árak megállapításáról az iráni fővárosban folyó tárgyalásokat, s azokat nem kapcsolta össze a két ország viszonyának alakulásával. A szigetországi hivatalos körök magatartása azonban szemlélató kezd politikai színezetet ölteni.

Az iráni kormány ezért élénk figyelemmel kíséri, hogy Japán milyen álláspontot foglal el az Európai Gazdasági Közösség e heti külügyminiszteri értekezletének kimenetelét illetően.

Teherán nem szállít olajat azoknak az államoknak, amelyek csatlakoznak az

IRÁN ELLENI SZANKCIÓK

Az USA bizonytalan szövetségeseiben

Washington, április 21.

Az amerikai kormány katonai puccsot készített elő Iránban befolyásának megőrzésére, de a forradalom kibontakozása meghiúsította tervét; a *The New York Times* tegnapi cikke szerint Brzezinski nemzetbiztonsági főtanácsadó és a vezetés más tagjai azzal a megbízással küldték 1979 januárjában Teheránba Huyser tábornokot, a Nyugat-Európában állomásozó amerikai csapatok helyettes főparancsnokát, hogy

készítsen elő katonai hatalomátvételt, ha a forradalmi erők veszélyeztetnék a sah által kinevezett kormányt.

A forradalom gyorsuló útjára azonban túlhaladta a washingtoni elgondolásokat. Az iráni dráma körüli új leleplezések várhatóan tovább élezik majd a vitát ama kérdés körül, hogy mit tegyen az amerikai kormány a túszügyben. A legújabb kampánya a közvélemény befolyásolására eredményes volt: immár az amerikaiak 55 százaléka támogatja az Irán elleni katonai lépéseket — a *The Washington Post* közvélemény-kutatásának tegnapi közzétett eredménye szerint.

Washington nagy várakozásokat fűz a közös piaci országok mai-holnap luxemburgi külügyminiszteri tanácskozásához, ahol Okita japán külügyminiszter is

egyeztetni majd kormánya álláspontját a nyugat-

európaiakkal az iráni kérdésben.

Amerikai kormánykörökben a hivatalos derűlátás ellenére nem bíznak abban, hogy a szövetségesek a Washington által kívánt mértékben hoznak Irán elleni döntéseket.

Brüsszel, április 21.

A közös piaci országok pénzügy- és külügyminiszterei ma és holnap Luxemburgban — egy héttel a kilencek újabb értekezlete előtt — tárgyalóasztal köré ültek.

A belga sajtó általános véleménye szerint a kilenceknek a luxemburgi értekezleten dönteniük kell arról, hogy a Washington—Teherán vita során állásfoglalásuk egyértelműbb legyen.

ASSAM

Összezapások, sebesültek

Új-Delhi, április 21.

Mintegy 40 ember megsebesült vasárnap Assam indiai szövetségi állam közigazgatási székhelyén, Gauhati-ban, a bevándorlók kitelepítését követelő tüntetők és a rendőrség összezapásában. A tüntetők eredetileg a város közepén, Narengiben levő olajipari létesítményekhez akartak vonulni, de

a rendőrség könnygázgránátokkal visszafordulásra kényszerítette őket. Az assami kőolajvezeték narengi kompresszorállomását a szombati sikertelen kísérlet után vasárnap elfoglalták a hadsereg és a rendőrség egységei, és ezzel véget vetettek 115 napos blokádjának. A létesítményt megszállva tartó 2500 embert letartóztatták, de rövid idő múlva szabadon bocsátották.

Az assami finomítók és olajvezetékek dolgozói részben már szombaton, részben pedig a vasárnap események hatására sztrájkba léptek, tiltakozásul a rendőrtakciók miatt.

Igy az olajipari létesítmények elfoglalása ellenére kérdésessé vált, hogy az indiai kormányt sikerül-e újraindítani a kőolajfeldolgozást és -szállítást Assamban.

Az északkeleti szövetségi állam India legfontosabb olajtermelő vidéke. Az assami olajkutakból évente 7 millió tonna kőolajat hoznak felszínre, az indiai termelésnek csaknem a felét. Az assami olajszállítmányok fél éve tartó kiesése az indiai olajminiszter szerint havonta 125 millió dollár veszteséget okoz az országnak.

LABDA A KERTBEN

Lövések a futballistára

Kellemes fekvésű kis település Kortenberg, ahol egyre több városi lakos épít új otthonát. Mind több új villa épül a helyi labdarúgóklub pályájának közvetlen környékén is. A napokban egy eszi edzésen a kapu hátlójába szánt, de azt elkerülő labda a szomszédos villa kertjében kötött ki. A labdát elpukázó játékos villámgyorsan átvette magát a kerítésen és keresni kezdte a guruló bört. Hirtelen egy férfi jelent meg a villa teraszán és 22 milliméteres fegyveréből — felszólítás nélkül! — kétszer rálőtt a futballistára. A golyók a 17 esztendőes Hans Vanderveken combjába fúródtak. A heves indulatú, harminceves lövöldöző házulajdonos maga is rádöbbenhetett joggalán cselekedetére, s mentőkért telefonált, majd jelentkezett a csendőrségen...

(ml)

ANGLIA

Újszives orvos

London, április 21.

Anglia legújabb újszivese maga is orvos — szülessé-nőgyógyász. Az operációt tegnap este hajtották végre az 52 éves David Williamson a Cambridge-i Papworth szívkórházban, ahol már hét páciens kapott új szívet. A műtétet Terence English végezte, és ma reggeli orvosi jelentés szerint az újszives állapota — jó. A kórház azonban elzárkózott további részletek közlésétől és a korábbi gyakorlatlallal ellentétben még arról sem nyilatkozott, hogy ki volt a donor.

(levinson)

HIRMAGYARAZATUNK

A kamatok kiugrása

Az elmúlt hetek nagy jelentőségű eseménye volt a fejlett tőkés országokban, hogy tetemesen megemelkedt a kamatok szintje. Míg 1979. júniusában az USA-ban az úgynevezett „prime rate” még csak 10 százalékot tett ki, addig október 15-én már 15 volt és jelenleg a rekord a 20 százalékos szintet éri el. A dollármattal párhuzamosan hasonló arányban változtak a többi fő tőkés valuták kamatlábai is.

Prime rate

A prime rate az a kamatláb, melyet rövid lejáratú hitelekre a legnagyobb — tehát a piacot meghatározó

— amerikai kereskedelmi bankok, legmegbízhatóbb ügyfeleiknek számítanak fel. Ez a vállalati kör meg lehetőségen szűk, mindössze 50–60 USA-vállalat jogában az úgynevezett „prime rate” mellett hiteleket felvenni, a ráta meghatározza más hitelfajták feltételeit is. Az „eliten” kívül eső vállalatok is szeretnének hitelekhez jutni, a nekik felszámított kamatláb azonban már magasabb a prime-nál, hisz az ő megbízhatóságuk kisebb. A gyakorlatban a kis cégek nem ritkán 1,5–2,5 százalékponttal magasabb kamattal kénytelenek fizetni, mint tőkeerősebb társaik.

A bankok azonban nem csupán kölcsönöznek, adott esetben nekik is szükségük van pénzre. Ha a magánbank az USA központi bankrendszeréhez, a Federal Reserve System-hez fordul rövid lejáratra segítségért, ugyancsak kamatot kell fizetnie. Ez az úgynevezett leszámítási kamatláb, a monetáris politika fontos eszköze. Amikor ugyanis a központi bank mérsékelni kívánja a gazdasági növekedést és az inflációt, emeli a leszámítási kamatlábat és ezzel a kereskedelmi bankokat is kényszeríti arra, hogy ugyancsak emeljék meg az általuk nyújtott hitelek kamatait. Így drágább lesz a pénz, nagyobb költséggel kevesebben fognak kölcsönt felvenni. Ösztönző gazdaságpolitika esetén az eljárás fordított. A központi bank csökkenti a leszámítási kamatlábat és így a kereskedelmi bankok is mérsékelhetik az általuk felszámított rátákat. A hitel tehát olcsóbbodik, többen és kedvezőbb feltételek mellett juthatnak pénzhez. (A monetáris politikának természetesen nem ez az egyetlen eszköze. A központi bank csökkentheti vagy növelheti a forgalomban lévő pénz mennyiségét úgy is, hogy a piacon államkölcsönpapírokat ad el vagy éppen ellenkezőleg, vásárol.)

vekedés körülményei között pedig emelkedő. Az első esetben ugyanis a pénz iránti kereslet mérsékelte, a másodikban pedig erős. A fejlett tőkés országok jelenleg gazdasági helyzetében a kamatlábak nem függetlenek az inflációtól sem. Magasabb áremelkedés esetén a kamatlábaknak is nyilvánvalóan nöniük kell, hisz a bankok maguk is egyre többet kénytelenek fizetni a náluk elhelyezett betétekre. A kamatlábak a nemzetközi tőkemozgást és a valutaárfolyamokat is befolyásolják. Amelyik országban a kamatláb magasabb, oda fog általában áramlani a rövid lejáratú spekulációs tőke. A valutaárfolyam azonban maga is hat a kamatlábakra. Gyenge, elértéktelenedő valutának szám szerűen magasabb kamatra van szüksége ahhoz, hogy rövid lejáratú befektetéseket vonzzon, mint felértékelődő vetélytársának. A tőketulajdonos ugyanis pénze értékét figyelve az árfolyamváltozásra és a kamatszintre egyaránt ügyel. (Ebből a szempontból nézve: mivel az elmúlt egy évben a dollár kamatlába nagyobb mértékben nőtt, mint az egyéb fő tőkés valutáké és meghaladta a dollár elértéktelenedését is. Ezért jelenleg az amerikai valuta igen kedvező befektetési lehetőséget nyújt.)

Hitelkorlátozások

Napjaink rendkívül magas amerikai kamatszintje az inflációellenes gazdaságpolitikának és magának az inflációnak együttes terméke. A termelői árak az Egyesült Államokban 1980 első két hónapjában éves szinten számolva mintegy 20 százalékkal nőttek és nem volt sokkal mérsékeltebb a fogyasztói árak dinamikája sem. A központi bank pedig éppen az ár-emelkedések ütemét lefékezendő az elmúlt másfél évben tudatosan törekedett a kamatlábak emelésére, a hitelezési tevékenység fékezésére. A hitelkorlátozások, a pénz drágítása természetesen nem csupán a vállalkozókat érintik. Sokkal nehezebb feltételek mellett kaphatnak hitelt például házépítésre. Ez a kevésbé tehetőseket különösen érzékenyen érinti.

Hogyan alakul a „pénz ára”?

A pénzpiaci kamatlábak mozgását több megközelítésből magyarázzák. Nyilvánvalóan hat a kamatokra — „a pénz árára” — a kereslet és kínálat viszonya. Lányha vállalkozási kedv esetén a kamatláb alacsony, gyors gazdasági nö-

G.—Sz.

Korszerű, tartós, biztonságos a roplast műanyag redőny

Többféle méretben kapható

A HORIZONT ÁFÉSZ ÜZLETEIBEN

Ára: folyóméterenként 12,10 Ft

Üzletek:

Budapest X., Maglódi út 69.

Telefon: 272—195.

Bp., XVIII., Vörös fény u. 175.

Telefon: 280—616.

